

HIRDETÉS

ÚJSÁGÍRÓ képzés

info@muhely.com

Fotó: Freisinberger Kristóf

Ha szembejön egy szivattyú • Lóvi Vilmos egy éve végzett műanyag- és száltechnológiai mérnökként a Vegyész-mérnöki és Biomérnöki Karon, majd rögtön ezután prekursorfejlesztő mérnökként kezdett dolgozni a ZOLTEK-nél, ahol a szakmai gyakorlatát is végezte. Vele beszélgettünk pályakezdésről, élményeiről.

Cikkünk az 5. oldalon

Múzeumba mentem...

A múzeumok unalmasak. A művészet elvont és túlértékelt. Emberek banánszalmak a falra, ami aztán 120 ezer dollárt ér, mások pedig hanyag eleganciával leeszik onnan egy "performansz" keretében. Hol

az igazság ilyenkor? Vagy lehet egy múzeumi látogatás tudatos és élményszámba menő esemény is? Johan Idema könyve ebben próbál segítséget nyújtani.

Cikkünk a 12. oldalon

Ritka, mint a használt e-könyv

Az Európai Unió Bírósága nemrég kiadott jogértelmezési határozatában kimondta, hogy az elektronikus könyveknél az internetes továbbadás a szerzői

jog hatálya alá esik, az ilyen nyilvánosságra hozatal a szerző engedélyéhez kötött. Magyarul: nem létezik használt e-könyv.

Cikkünk a 11. oldalon

A szomszéd városa...

Fotó: Szlávik Orsolya

Ez nem gyakorlat! olvashatjuk Barcelona környezetvédelmi akciótervének borítóján. Mérgező gázokkal telített belvárosok, forróságot árasztó, betonnal fedett közterületek, autókkal tömött utcák, szennyezett vízkészlet, tornyosuló szemétdombok. Ezek alkották – sok esetben alkotják – az európai nagyvárosok realitását. Azonban az utóbbi évtizedben több metropolisz is zászlójjára tűzte a környezettudatosságot, vagy szorgalmazta azt. Hogy mi a sikerük kulcsa, illetve mit terveznek a jövőre nézve, három példán keresztül mutatjuk be.

Cikkünk a 8-9. oldalon

HIRDETÉS

Oktatás, Juttatás, Pályázatok,
Kollégium, Sport, Szabályzatok

Megkérdeztük

Neked van újévi fogadalmad?

Kovács Norbert

Az újévi fogadalmakat nem szeretem, mert igazából megfogadnak az emberek dolgokat, ezáltal nyomást helyeznek magukra, és a legtöbb pedig olyan abszurd dolog, mint például, hogy nem iszok valameddig, vagy a következő évben. Régebben, gimiben, voltak fogadalmaim,

de egyszerűen nem sikerült betartanom őket. Nem fogok, egy ilyen ünnep miatt, életviteli változtatást behozni az életembe, ezért nem szoktam semmit se megfogadni. De örülök annak, ha valaki megfogad valamit és azt be is tudja tartani, csak én nem hiszek ebben.

Tóth Klaudia

Nem fogadtam meg újévre semmit, mert én inkább döntéseket szeretek hozni, de nem szoktam azokat időponthoz kötni. Mivel akkor lett vége a félévnek, eldöntöttem, hogy kicsit összeszedem magam. Az egyetem vége felé járok már, aztán következik az Msc, és szeretném egy kicsit

rendbe szedni magam menedzsmentileg, meg mindenyűgyileg. Mostmár dolgozom és próbálok jobban odafigyelni arra, hogy mozogjak, mit eszek, azért hogy rendezettebb legyen az életem, annak érdekében, hogy az egyetemet, a munkát és a közösségi életet maximumon tudjam csinálni.

Gál Gyula

Nincs újévi fogadalmam, mert tudom, az első nap után úgyis megfogom szegni. Azt fogadtam meg az egyik évben, hogy soha többet nem iszok alkoholt, és az tartott két napig. Volt olyan is, hogy megfogadtam, hogy eljárom minden nap edzeni. Talán két hétig bírtam, de akkor nagyon büszke

voltam magamra. Volt olyan újévi fogadalmam is, hogy elmegegyek snowboardozni és rendesen megtanulom ezt a sportot. Tényleg elmentem, csak a haverom aki megígérte a segítséget, nem igazán tudott snowboardozni, és én tanítottam őt. Igazából ezért nincs újévi fogadalmam, mert nem tudom betartani, a BME alatt nincs rá idő.

Bereczki Noémi

Nem fogadtam meg igazából semmit, régen sem tettem. Tavaly voltak fogadalmaim, amik rajtam kívül álló okok miatt nem jöttek össze, és úgy gondoltam, hogy inkább nem fogadok meg semmit újévre. Kérdeztem több ismerősömet is, de nekik sincs újévi fogadalmuk.

Bognár Anna

Nem szoktam újévi fogadalmakat kötni, meg ígéretet magamnak dolgokat. Úgy gondolom, hogy nem kell újév legyen, ahhoz hogy elkezdjen valamit az ember vagy belefogjon valami újba. Vannak ismerőseim, akik szoktak fogadalmakat tenni, de általában csak egy hétig tart a lendület.

Francia László

Konkrétan újévi fogadalmam az nincs, inkább olyan célokat szoktam kitűzni, ami nem feltétlenül újévkor történik meg. De ilyenkor ajánlatos. Idénre igazából azt tűztem ki, hogy felszedjek még 5-6 kiló izmot, és pont 80 kilós legyek izomba. Tanulmányokba, elkezdtem egy vállalkozói sulit, azt akarom sikeresen befejezni, ott jó kapcsolatokra szert tenni, meg tanulni sokat. A BME-t szeretném jól befejezni, mert ez lesz az utolsó évem.

ÖSSZEÁLLÍTOTTA: SZABÓ LIDIA DÓRA
FOTÓ: SZABÓ LIDIA DÓRA

BME Horgászegyesület

Találkozunk a tanyán

Az egyetemi lét előnye, hogy a felsőoktatási intézmények rengeteg lehetőséget nyitnak meg előttünk. A Műegyetemi Horgászegyesület titkára, **Kurtán Lajosné**, aki professzionális horgász léte mellett negyven éven át volt az egyetem oktatója, mesélt nekünk a horgászat és a BME kapcsolatáról.

FODOR MARIETTA

Hogyan került Ön a BME életébe, vagy az Ön életébe a BME?

1974-től a diploma megszerzése után negyven éven át voltam a BME oktatója. Kimentem néhány évre államháztartási föltöltekzésre, de közben végig tanítottam. Gyakorlatilag nekem ez volt a fő és egyetlen igazi munkahelyem. 2013-ban mentem nyugdíjba, a GTK Közgazdaságtan Tanszékéről. Oktatási tanszékvezető-helyettes voltam, sok oktatási siker koronázta munkámat.

Az ember életében három nagyon fontos dolog van. Első a család, második a munka, munkahely, harmadik a hobbi. Az én esetemben mind a három csodálatos tökéletességgel jött össze. Az egyetem nekem többet adott így utólag visszagondolva, mint bárki gondolná. Kollégáimmal nagyon jó kapcsolatot ápoltam és ápolok, ugyanígy a horgászokkal is.

Miért a horgászatot választotta hobbijául?

Tizennyolc éves voltam, amikor leálltam egy horgász mellett, és nem tudtam levenni a szememet, ahogyan úszóval horgászott, és sorba fogta ki a halakat. „Hadd próbáljam ki!” - mondtam. Beültetett a Balatonon a csónakba, és elmentünk horgászni. Odaadta az egyik botját – ami jelenleg tilos –, de az az igazság, az ember addig

nem tudja, mit jelent horgászni, ameddig maga nem próbálja ki. A csónakból a bottal, kis kenyérgalacsinnal fél óra alatt fogtam öt halat. Ő semmit nem fogott, olyan dühös volt, hogy másnap már ki sem vitt magával. Attól kezdve rajongtam a horgászatért. Amikor a páromat megismertem az egyetem előtt, eltűnt egy nyáron – azt hittem, vége a kapcsolatunknak. Aztán megjelent a gólyabálon – mert felvettek maximális pontszámmal az egyetem nappali tagozatára –, és elmondta: „Három éves korom óta pecázok. Ne haragudj, amiért nyáron eltűntem, és nem voltam veled, pecáztam. Muszáj volt horgásznom”. Nyakába ugrottam – ez még jobban megerősítette a kapcsolatunkat. Következő évben eljegyzett, utána már együtt horgásztunk. Jövőre leszünk ötven éves házaspár, két gyerekünk született, és 3 unokám van.

Elmesélné egy kedves emléket a horgászattal kapcsolatban?

Kétezerben, a közgazdász képzést akkor megteremtve, hívtott vissza a tanszékvezetőm. A legnehezebb kart adták nekem – a karnak nehéz múltja volt. Egy napon bementem a terembe, négyszáz gyerek volt az előadóban. Elkezdtem a mikroökonómia előadást. A kezdeti zsidongás után egyszer csak elkezdtek figyelni rám. Az előadás vége előtt megkérdeztem: kinek van kérdése? Csönd. Majd egy vagány fiatal fiú feltette kezét, felállt és kérdezte: „Tanárnő! Nem maga horgászott május tizenegyedikén a tassi szilipnél, és sorba fogta a balinokat?” - abban a szent pillanatban felborult a rend - óriási nevetés. Mondtam magamban, ebből mi lesz. Belekopogtattam a mikrofonba: „Fiam, visszakerdezek: mondja, maga is ott horgászott?” „Igen, horgásztam, az írásbeli érettségi után a haverokkal oda mentünk.” „Mondja, fiam: volt magának horgászengedélye?” A fiú „lelent hídba”, majd félénken válaszolt: „Nem.” „Tudja mit, nem mondom el a halórnek – horgászni, tudvalévő, csak horgászengedéllyel lehetséges, akár gyermek, akár felnőtt, de legközelebb váltsa ki.” Azonnal helyreállt a rend a teremben.

Hogyan kell elképzelni a Műegyetemi Horgászegyesület (MEHE) közösségi életét? A tanyát? Nyitáskor együtt bográcsolunk. Szép nagy kertje van a tanyának, ahol marhalászárpörköltet,

pincepörköltet csinálunk, én viszek nagyon finom sajtos grillkolbászt. Összeszedjük a fát, avart, lerakjuk a csónakokat. Közös munkával, együttesen. Minden évben kétszer van versenyünk. Szombaton bográcsolunk, vasárnap pedig grillezünk a felnőtteket, ahogy jövünk be a versenyről. A feleségek ott vannak és csinálják a szendvicset, vagy sütik a kolbászt, iszogatunk, beszélgetünk – óriási szakmai viták is vannak. Hiányoznak a műegyetemi mérnökök. Úgy hívtam őket: „kockafejűek”, ugyanis a közgazdász a kockafejet gömbölyíti. A gyerekeknek is megmondtam – a kockafej a merevséget jelöli –, megpróbálok kibővíteni a látásmódokat, szemléletmódokat. Csodálatos szakmai vitáink vannak az egyesületben, mert környezetmérnökök, vegyészmérnökök, villamosmérnökök is vannak tagjaink között – volt egyetemi dolgozók is. Körülbelül tíz műegyetemi, még aktív, vagy már nyugdíjasunk van, ezt a kört szeretnénk bővíteni. A MEHE nemcsak egy horgászegyesület, hanem szakmai műhely is! Van egy Széchenyi díjas nyugdíjasunk is – a doktoranduszai jönnek le többször, ahogy idejük engedi. Nekik is van már picit gyerekük, készül a horgászat-utánpótlás!

A tanya (csaknem) összköz-műves. Fűrt, ivóvíz tisztaságú kút van, csatornázott. Alacsony fogyasztású ledes izzókra cseréltük az eddigi világítást, két fürdőszoba van, három WC. Adományoztunk két bojler, ha elromlik a régi, a villamosmérnökeink már ugrásra készen állnak a szükséges cserére. Olyan tagokat szeretnénk, akik ebbe a környezetbe szívesen belépnek, és együtt tudjuk építeni tovább ezt a közösséget. Meg kell jegyezni, tudomásunk szerint tán egyetlen felsőoktatási intézmény sem rendelkezett, rendelkezik az országban saját horgászegyesülettel! Hat év alatt 8,6 millió forintot (pályázati pénzeket, tagi felajánlásokat, adományokat stb.) fektettünk a tanya korszerűsítésébe. A jövőben célunk a körülmények további javítása, hogy kisgyermekkel is lehessen kulturáltan ott nyaralni. Tagunk az öbudi egyetem volt rektora is, ő is mérnök. Célunk, hogy a BME oktatói, dolgozói, diákjai tudjanak erről a lehetőségről, és aki szeretne, horgászoként be tudjon hozzánk lépni, ahogyan én is annak idején.

Az egyesület 1952-ben alakult,

a tanya 1954-ben épült fel, az egyesület akkori tagjai, építész-mérnökök, építőmérnökök stb. tervei alapján és részben kivitelezésében. A tanya 2009 évtől maga az egyesület tulajdona.

Hogyan működik a ME HE?

Csináltunk egyesületi horgásztáborot gyermekeknek, évek óta ifiket táboroztatunk a férjemmel a Ráckevei Dunaági Horgász Szövetségben (RDHSZ). Éjszakai horgászatra megyünk velük, a táborban intézzük a vizsgáztatást is. Minden évben két-két turnusban, turnusonként legalább tizenkét fiatal vizsgáztatását szervezzük meg. Írtam egy tananyagot is. Ez most jelent meg. Annyira friss, hogy még meleg. Ez a tananyag egy kibővített szemléletmóddal készült. Ugyanis horgászni nem úgy kell, hogy eldöntöm: horgászok. Hanem először is „ismerd meg a vizet, ismerd meg a Duna-ágot, ismerd meg az élővilágát, ismerd meg a növényvilágát. Bemutatom a környezeti problémákat, és hogy miért vigyázzunk a környezetünkre, mert a környezetvédelem a horgászat szerves része. Több gyermekkel szondáztattam ezt a könyvet, mielőtt kiadtuk, és miután az említett részeket túl vagyunk, kezdődik a halak ismerete – ennél a résznél már általában érdeklő is a gyereket, hogyan tudja megfogni a halat. Ezek után bemutatom az eszközöket – például Hermann Ottó egyedülálló harcsahorgászatát –, és mikor mesélek erről, mindig csillog a gyerekek szeme. Meggyőződésem az egyetemi munka során is, hogy a konkrétumoktól kell eljutni az általánosig, majd az általános dolgokkal visszaigazolni a gyakorlatot. Ez elengedhe-

tetlen – mindenben, nem csak a hobbitban, az oktatásban is. Ha ez hiányzik, akkor nagy gond van, ezért volt sok sikeres OTDK-som. Nekem a horgászat ebben sokat segített. A diákjaimtól életem során többet tanultam, mint könyvekből, ugyanis azok a kérdések, amelyeket ők feltettek, vittek előre engem is!

Szóba került a marhalábszárpörkölt és a grillkolbász, a kifogott halakat megeszi?

Én nem eszem halat, olyan horgász vagyok – egyre

Tegyük fel, hogy BME-s diák vagyok és érdekel a horgászat, van erre megoldás?

Igen, van. Semmi akadálya nincs annak, hogy valaki jelentkezzen és megismerkedjen nálunk a horgászattal.

Van korhatára a horgászatnak?

A horgászat hároméves kortól halálilag szólhat. A férjem és az unokám hároméves korától horgásznak. Ehhez viszont az kell, hogy a gyermek, a fiatal valamilyen módon a horgászat közelébe kerüljön. Leül az

vagy nincsen. Nálunk a gyerekek először spiccbottal, felügyelet mellett „működve” eldönthetik, szeretnek-e egyáltalán horgászni.

Mit tud nyújtani a tanya a horgászni vágyó BME-sek számára?

Egyesületi tagjaink a tanyát kedvezményesen használhatják. A napközbeni használati díj számukra egy főre mindössze 500 forint, ha pedig az éjszakát is ott töltik, akkor egy főre 1000 forint. Víz, villany, minden benne van, a csónakot is használhatják, csak

hozott egy gázzal üzemeltethető bográcsozót. A halat meg lehet főzni, van halpucoló helyünk is. Akár ott helyben, barátokkal – de csak egyesületi tag kíséretében, ilyenkor természetesen az egyesületi tag felelősséggel tartozik a tanya használatáért. Az árak tagjaink számára rendkívül alacsonyak, és 22 éves korig egy egyetemista ifinek még éves egyesületi tagsági díjat sem kell fizetnie. Nem akarjuk ezt megváltoztatni, mert sok fiatalunk van. Akik aktívak, elfoglaltak – ott a család, a tudományos munka –, látom, milyen iszonyú teher alatt vannak ők.

Rajtam is nagy teher volt. Azonban a horgászat közben tudtam összeszedni jól a gondolataimat. Disszertációim, könyveim, cikkeim a parton, horgászat közben születtek. A férjem is elvonult három napra horgászni, így írta disszertációját. Volt olyan, hogy leültem a partra, bedobtam a cájgot – így hívjuk –, és nem láttam a kapást, mert közben peregetek a gondolataim – ott jutott eszembe (Petőfi Sándor nyomdokain) „számtalan szebbnél szebb gondolat” – ez az, ami úgy érzem, hiányzik most. Ezt a hiányt szeretnék pótolni azok számára, akik nem rendelkeznek saját ingatlanal, akik szeretnek horgászni, és szeretnének egy ilyen közösség tagjává válni. Van lehetősége tanszéki kollektívának is lejönni – 25 férőhelyes a tanya. Pihenési lehetőséget szeretnék biztosítani mindazok számára, akik egyesületünk szabályait elfogadják és tiszteletben tartják.

Ha valaki élne egy ilyen lehetőséggel, információkat a MEHE honlapján talál:

<http://www.bmehe.bme.hu>

Fotó: Szilávik Orsolya

gyakrabban fordul elő manapság –, aki a halat kifogja, majd visszadobja. Ezt hívjuk igazi sporthorgászatnak. A család viszont nagyon szereti.

engedéllyel rendelkező barátja mellé, és kipróbálja a horgászatot. A kezdőt hagyni kell a bottal horgászni, így tudja eldönteni, van-e kedve hozzá,

a stéghasználat ingyenes. Ha bemegy a tanyára bográcsozni – kint van egy tűzrakó helyünk, van rengeteg fánk összevágva, tavaly egyik egyesületi tagunk

HIRDETÉS

AUTONÓM ROBOTOK VERSENYE

KNORR-BREMSE

ST
live.augmented

LIGHTWARE

SILICON LABS

COMPUTER CONTROLS
Altium

KUKA

BALLUFF

HUBBA

ALLEGRO
microsystems

IN ACTION KFT.

MODELL & HOBBY

2020. FEBRUÁR 15.

Budapest, BME Q épület

1117 BUDAPEST, MAGYAR TUDÓSOK KÖRÚTJA 2.

evosoft

BME AUT

PRO PROGRESSIO
AZ EGYETEMI OKTATÁSÉRT
BÁTORISÁGÉRT

RobonAUT

MŰEGYETEM 1782

WWW.ROBONAUT.HU

Az összetartás jelképe

Újraavatták az ifjúság zászlóját

A műegyetemi ifjúsági zászlót 1911. május 7-én szentelték fel József nádor szobrával együtt, ami közös jelvénye az egyetemi ifjúságnak. Az összetartás és a műszaki tudományok felé tanúsított szeretetet szimbolizálja.

SZABÓ LIDIA DÓRA

Érdekes tény az, hogy a zászló kilenc év után került csak felszentelésre, mivel mire lett volna egy kész és alkalmas

Fotó: Szabó Lidia Dóra

ifjúsági vezetőség, politikai vagy társadalmi viszonyok gátolták az ünnepélyes kihelyezését. Már 1910-ben lehetőség lett volna arra, hogy közkinccsé tegyék, azonban azt szerette volna az ifjúság, hogy a nádor

szobrával együtt szenteljék fel. Az Egyetemi Lap 9. számában 1911. június 11-én olvasható Perczel Ákos beszéde is, aki a műegyetemi egyesületek és ifjúság nevében így foglalja össze: „Azoknak a műegyetemi

ifjaknak a zászlóját szenteltük fel, akik mindegyikének szívét, lelkét egy érzés hatja át: a magyar műszaki tudományok fejlesztése, előbbrevitele azon az úton, amelyen azt elődei elkezdték.” Szükség volt erre a kapcsolatra, ami összeköti a hallga-

tókat az egyetem falain belül, sőt amikor befejezik tanulmányaikat és kilépnek a nagybetűs életbe, ezt az összetartást és egységet viszik magukkal, büszkén képviselve a BME-t. A felszentelés után, 1945-ben nyoma veszett a zászlónak, de a közelmúltban egy hagyatékban felbukkant, ami lehetővé tette, hogy visszakerüljön az egyetemre. A zászló ezek után egy restauráláson esett túl, majd idén a BME újévi fogadásán újraavatták, és most megtekinthető a K épület első emeletén a díszterem előtti falon. A zászlót kétsoros duplaselemből készítették, aminek a szélein arany rojtozás található, mérete 2x1,6 méter. Mindkét oldalát azonos mintájú, vastag arany hímzések díszítik. Sajnos a zászlórúd azóta se került elő, pedig az is különleges díszítést kapott. Felső végén lándzsaforma található, ami alul hat bordában végződik. A fenti részébe a Műegyetemen akkor működő hat egyesület – Műegyetemi Segélyegylet, Egyetemek Kórház Egylete, Műegyetemi Zenekar, Műegyetemi Atlétikai és Football Club, Műegyetemi Énekkar, Műegyetemi Evezős Club – monogramját és alapításuk évszámát vésték bele.

HIRDETÉS

Engineering Leadership Development Program (ELDP) HUNGARY / EUROPE

WHAT'S THE ROLE?
We're looking for the next generation of high-performing, multi-lingual, post-graduate technical talents to take our company forward. Hilti Engineering Leadership Development Program is a management development program like no other, with international exposure and real responsibility from day one.

WHAT DOES THE ROLE INVOLVE?
Hilti Engineering Leadership Development Program is three-year program, where you'll step out from narrow expert career and will be involved in exciting projects, with lots of exposure to senior management. It's fast paced and challenging, but we'll closely coach and mentor you. The program is split into four main stages of work:

- 12 months exploring the Hilti core business in B2B direct sales role of account manager or field engineer
- 6 months on a strategic project at your local or regional headquarters. On this business development project, you will leverage your technical background and sales experience.
- 6 months on a global project our head office in Schaan (Liechtenstein) You will get global insights at one of our business units heading development and management of individual product lines globally.
- 12 months at junior product manager role. You will be locally responsible for a product line in your country. The role will include intensive international networking and management of colleagues in matrix setup and prepare you for future direct leadership role.

We want your thirst to learn, courage to challenge and desire to improve things, including yourself.

WHAT DO WE OFFER?
Show us what you can do and, in return, we promise you the experience of a lifetime, the opportunity to work internationally, and a fast-track career in global senior management with an unlimited contract. You'll also take part in some fascinating courses and events:
Leadership development program – a comprehensive 6 months learning journey packed with interactive trainings, international teamwork experience and feedbacks from certified coaches. Business management training – individual training at Hilti helping you to grow into each new role.

WHY SHOULD YOU APPLY?
Ours is a high-performing culture for very driven people. Success at Hilti is down to teamwork and ability, no matter what your background is.

WE'D LOVE TO HEAR FROM YOU IF:

- You've recently graduated, or you're preparing to graduate (in 2020), with a master's degree or PhD in Engineering
- You've spent at least three months, and up to two years, in a professional environment, like an internship, part-time work, or have just started your career and want an opportunity where your progress will be adequate to your performance.
- You're multilingual – **fluent in Hungarian and in English** – and you've gained international experience during your work or studies abroad.
- You're mature and assertive, curious and committed. You're a flexible team player with good communication and social skills.
- You're a global thinker, interested in general management topics, keen for intercultural experiences and opportunities working abroad.

As part of your interview process, you'll have the chance to talk to different people within Hilti. Once you have passed the interviews, we'll pay for your travel to the Assessment Center end of March 2020 in Moscow.
The application deadline for the Engineering Leadership Development Program is 20 February 2020.

Tempted to find out more?
www.hilti.hu

Acw
BEST EMPLOYER
HUNGARY 2017

Emelkednek az ösztöndíjak

A tavalyi 8%-os emelést követően idén február elsejétől további 30%-kal növekszik a hallgatói normatíva éves összege. Ennek következményeként a szociális, illetve a tanulmányi ösztöndíjak is magasabbak lesznek. Nézzük mennyivel kerül több az egyetemisták zsebébe!

KÓKAI BÁLINT

Mi az a hallgatói normatíva?

A hallgatói normatíva egy egyetemnek járó juttatás, amelyet az állami ösztöndíjas hallgatók után kapnak a felsőoktatási intézmények. Ennek értéke 2007 és 2018 között 119 000 forint volt, majd 2019-től 128 520 forintra emelkedett, idén februártól

pedig 166 600 forintot jelent állami ösztöndíjas hallgatóként.

Jogszályok

A vonatkozó kormányrendelet értelmében a havonta folyósított tanulmányi ösztöndíj összege nem lehet alacsonyabb a hallgatói normatíva 5%-ánál. Emellett a szociális ösztöndíjakra fordított keretnek el kell érnie az állami ösztöndíjasok után biztosított összesített hallgatói normatíva legalább 20%-át.

Nos akkor, ki mennyit kap 2020-ban?

A HÖÖK számításai szerint a szociális ösztöndíjként kifizetett támogatások idén átlagosan 15-25 ezer forint között fognak mozogni. A tanulmányi ösztöndíjak minimális értékét a fentiek alapján egy egyszerű szorzással magunk is kiszámíthatjuk: 8330 forint lesz. Ennél sokkal többet nehéz lenne mondani, hiszen az átlagon felül teljesítő hallgatóknak járó tanulmányi ösztöndíj pontos értéke számos egyéb faktortól is függ; ennek megfelelően intézményenként, sőt karonként is jelentősen változhat. Akárhogy is, egyvalamit biztos állíthatunk: ha ebben a félévben jogosult vagy tanulmányi ösztöndíjra, akkor legalább 8330 forinttal számolhatsz.

Egy VBK-s frissdiplomás első reakciói

Ha szembejön egy szivattyú

Lóvi Vilmos egy éve végzett műanyag- és száltechnológiai mérnökként a Vegyészmérnöki és Biomérnöki Karon, majd rögtön ezután prekursorfejlesztő mérnökként kezdett dolgozni a ZOLTEK-nél, ahol a szakmai gyakorlatát is végezte. Vele beszélgettünk pályakezdésről, élményeiről.

FAZEKAS ÁRNIKA
KÓKAI BÁLINT

Hol dolgozol, és pontosan mivel foglalkozol?

A ZOLTEK-nél dolgozom folyamatfejlesztő mérnökként, prekursor fejlesztéssel foglalkozom. Poli-akrilnitrilt gyártunk, ami cégen belül kerül felhasználásra szénszál előállításához. Főleg a polimer részével foglalkozom, az alapanyagtól a szálhúzással bezárólag. Részben minőség és folyamatfejlesztéssel kapcsolatos feladataim vannak, esetleg költségsökkenetésre vonatkozó projektekben veszek részt – ami végül vagy bejön, vagy nem. Ezen kívül a cégnél felmerült az igény a szellemi tulajdon menedzsment bevezetésére, és ezzel is foglalkozom. Mérnöki szemmel átlátom, hogy mely területek szorulnak védelemre, mit kellene szabadalmaztatni, vagy inkább ipari titokként kezelni. A jogi oldalhoz annyit hozzá tudok tenni, amennyi képzést az egyetemen kaptunk, a többi külső partnerrel intézzük.

Hogyan találtad a munkahelyed?

A ZOLTEK-ről már BSc alatt hallottam azoktól, akik itt teljesítették a gyakorlatukat, aztán az MSc alatt egy tantárgyunk keretében előadást tartottak a cég képviselői a szálképzési és szentesítési módszerükről. Ezeket kívül gyárlátogatáson is részt vettem. Aztán beadtam a

jelentkezésem nyári szakmai gyakorlatra próba-szerencse alapon, és annyira megtetszett, hogy megbeszéltem a főnökömmel, hogy hosszabítani szeretnék. Így az egyetem mellett gyakornokoskodtam 5-6 hónapot, utána pedig fel is vettek. Meg se interjúztattak – a főnököm azt mondta, hogy nekem fél éves felvételem volt.

Inkább irodai vagy gyakorlati munkával töltöd a napod?

Igyekszem megtalálni az egyensúlyt a kettő között, és minél több időt az üzemben tölteni, mert a projektek jórészt oda kötődnek, hacsak nem meglévő adatok elemzéséről van szó. Szerencsére nem az adminisztratív feladatok töltik ki az időm nagyobb részét. Ugyanakkor sokszor problémát okozhat az, hogy a kísérleteket is egy termelőüzemben kell elvégezni – a cégen belül ugyan vannak területek, ahol labor vagy félüzemi méretben lehet kísérletezni, de nálunk nem –, és ezt sokszor nehéz beilleszteni az ütemezésbe. Emellett mivel a ZOLTEK japán tulajdonú, ezért sokszor igazodnunk kell az ő kéréseikhez, de persze hagynak nekünk is mozgásteret.

Nyitott a vezetés az innovációra?

Úgy látom, hogy hajlandó a cég az innovációba fektetni. Például most épülnek új üzemek, egy-két hónapon belül már el is indulnak a próbatermelések, és ez egészen új lehetőségeket fog megnyitni. Vannak olyan részterületek – elsősorban olyanok, ahol különböző szabványoknak kell megfelelni, mint például a fékgyártás –, aminél nem szabad a technológián kívülre nyúlni. Ilyen szempontból van, amikor meg van kötve a kezünk, de előfordul, hogy teljesen jó, amit mi találunk ki.

Hogyan jössz ki a munkatársakkal?

Részben azért jöttem vissza az első gyakorlatom után másodjára is gyakornokoskodni, mert tetszett a légkör. Nagyon jó, hogy a csoportunkban minden korosztály jelen van: a huszonevesek, a középkorúak, és azok is, akik valószínűleg öt-tíz év múlva nyugdíjba mennek. Így megvan a lehetőség, hogy tanuljunk az idősebb kollégáktól.

A munkádban mit tudsz még hasznosítani az egyetemen tanultakból?

Mikor elkezdtem dolgozni, szép lassan átértékeltem, hogy az egyetemen mi volt előtérben, mi nem kapott elég

Fotó: Freisinberger Kristóf

nagy hangsúlyt, vagy éppen mi volt az, amit nem a legjobb időpontban tanultunk. Például kiderült, hogy a vegyipari géptan volt az egyik leghasznosabb tárgyunk – legalábbis számomra. Ha szembejön egy szivattyú vagy csővezeték, akkor azt gépészeti oldalról is ismerni kell. Volt már arra is példa, hogy elő kellett venni a jegyzeteimet. A vegyipari műveletekkel kapcsolatban tanultak is elő-előkerülnek a technológia szempontjából, és a műanyagos vonalból is sok dolog visszatér. Ezeket kívül nagyon fontosak az alapok. Persze nem azt mondom, hogy sokat kellene deriválnom, de azokat a tárgyakat anno sem úgy fogtam fel.

Vettél részt az egyetem alatt tanterven kívüli tevékenységekben, amit hasznosnak érzel? Van olyan, amit bánsz, hogy kihagytál?

Az első két évben szakkollégista voltam, utána a Dürer-versenyek szervezésében kezdtem segíteni. Ez általános és középiskolásoknak szóló tanulmányi verseny, kémia, fizika és matematika témában. Igaz, egyetemi berkeken belül nem számított sokat, de szervezésre és időbeosztásra szoktatott, plusz az alap-kémiatudásomat is karban tartotta. Az MSc alatt gondolkodtam az Erasmuson,

sajnálom, hogy végül kimaradt. Sokszor eszembe jut még, hogy jobb lett volna hamarabb elkezdni kutatni. Néha az is felmerül bennem, hogy maradnom kellett volna doktorizni, de az első szakmai gyakorlatom után azt mondtam, hogy inkább nem, viszont a lehetőséget fenntartom.

Milyen az időbeosztásod az egyetemhez képest?

Szeretem ezt a rendszerességet. Persze néha hiányzik az, hogy ha nem volt kedvem felkelni, akkor nem kellett, de az azért elég jó, hogy nem kell folyton hazavinnem a munkát, és otthon is azzal foglalkoznom.

Mit tanácsolnál a diploma előtti szaktársaidnak?

Sok fiatalon érzem, hogy jobban átlátják, mi kell nekik az egyetemen az előre jutáshoz. Ennek az az eredménye, hogy nagyon könnyen elengednek tárgyakat, vagy csak átbukdásolnak, csak azért, mert például a felsőbb évesek azt mondták, hogy nehéz. Aztán később kiderülhet, hogy az lesz a legfontosabb – az lesz az, amit a munkádban használni kell. Ezen kívül a szakmai gyakorlatot kezdjék el minél hamarabb szervezni: nem csak hasznos; de ha belenyúlnak a közepébe, meg is van a munkahelyük!

miszisz
M I S Z M ű e g y e t e m i
I s k o l a s z ö v e r t e k e z e t

Aktuális munkák

- ▶ Programozás, alkalmazás tesztelés, akár otthonról
1 750 Ft/óra
Szkriptek fejlesztésére, mobilalkalmazás tesztelésre keresünk hallgatókat.
- ▶ Junior termékmenedzser, key account manager
200 000 Ft/hó
Magyarország egyik legnagyobb infokommunikációs vállalkozása keres gyakornoki pozícióiba hallgatókat.
- ▶ Műszaki ügyintéző
1 765 Ft/óra
Nemzetközi partnercégünkhöz keresünk diákokat műszaki ügyintéző pozícióba.
- ▶ Service desk munkatárs
1 200 - 1 700 Ft/óra
Nappali és éjszakai ügyeletesi munkára keresünk diákokat hosszú távra IT Service Desk területen.
- ▶ Pénzügyi gyakornok
1 480 Ft/óra
Nemzetközi háttérrel rendelkező cégcsoport pénzügyi osztályára keresünk gyakornokokat, akik jelenleg gazdaságtudományi tanulmányokat folytatnak.
- ▶ Épületgépész műszaki előkészítő
1 412 Ft/óra
Épületgépészeti kivitelezéssel, tervezéssel foglalkozó cég műszaki előkészítő munkatársat keres.
- ▶ Recepció 3-4 hónapra
1 300 Ft/óra
Orvosi eszközfejlesztő és tervező cég keresi új recepcióját határozott időre.
- ▶ Junior laboratóriumi aszisztens
1 400 Ft/óra
Laboratóriumi munkára keresünk diákokat azonnali kezdéssel.

Munkáinkra nappali tagozatos, aktív státuszú hallgatóként (25. életév betöltése előtt passzív státusszal is) jelentkezhet szívesen fényképes önéletrajzzal.

MISZ Műegyetemi Iskolaszövetkezet
1111 Budapest, Műegyetem rkp.
3. K. ép. 1.em. 62.
T: +36 1 463 1237
M: +36 20 250 0096
facebook.com/miszisz

www.miszisz.hu

A kultúrsook minden fázisát megéltem

A mesterszakos **Ábrahám Dóra** gondolt egyet és az indonéziai Baliba utazott a Campus Mundi ösztöndíj segítségével. Felelevenítettük vele nehézségeit, tapasztalatait és felejthetetlen élményeit.

MAREK BERTRAM

Campus Mundi. Miben különbözik ez az Erasmustól?

Az Erasmus elsősorban az európai partneregyetemekre koncentrál, míg a Campus Mundi nál létezik egy ún. freemover lehetőség. Ebben a keretrendszerben nekem kellett kiválasztanom a partneregyetemet, illetve ott elfogadtatnom a tárgyaimat. Tulajdonképpen ez a lehetőség egyetemeken felül áll, a felelősség pedig sokkal inkább a hallgatóra hárul – ugyanakkor a támogatás összege is magasabb.

Miért pont Balit választottad?

Ki ne akarna a földi paradicsomban élni? Az egyik barátnőm hívta fel a figyelmet erre a lehetőségre, s lelkesen rá is kaptam. Hajtott a kalandvágy. A sors úgy hozta, hogy mindketten megkaptuk a lehetőséget, ráadásul egy harmadik barátnőnk is csatlakozott hozzánk.

Szakmailag mennyire vonzott?

Természetesen kellett némi szakmai kötődést is találni, de ha a szívemre teszem a kezem, elsősorban a kalandvágy és a személyes fejlődésem motivált.

Jelentkeztek-e nehézségek az ügyintézés során? Milyen buktatókra érdemes odafigyelni?

A kiválasztási folyamat és a papírmunka decemberben indult, majd az ösztöndíj megpályázását áprilisban kezdtem. Mindent összevetve, az ügyintézés nagyjából hat hónapig tartott, ami igencsak hosszú idő. Kiemelném a motivációs levél fontosságát, amely jóval fajsúlyosabb, mint a tanulmányi eredmény, hiszen utóbbi csak egy alapszűrő. Mindenképpen azt tanácsolnám, hogy a potenciális jelentkezők feküdjenek rá a motivációs levélre. Nézzék meg mélységeiben az adott ország és egyetem lehetőségeit, illetve azt, hogy milyen szakmai vagy

Fotó: Freisinberger Kristóf

perszonális előmenetelre lehet számítani.

Mi az, amit mindenképpen érdemes jóval a kiutazás előtt megtervezni?

Ezt országa válogatja. Ha valaki olyan kalandvágyó, mint én voltam, akkor az egészségügyi felkészülés – például az oltások beadatása – elsődleges fontosságú. A vízumigénylésre is érdemes odafigyelni, mert rengeteg időt vesz igénybe, pláne, ha tanulmányi vízumról van szó.

Mennyi időt voltál kint és mire volt elég az anyagi támogatás?

A freemover Campus Mundi-val 3-5 hónapot lehet megpályázni. Én a leghosszabb opciót választottam. A támogatás összege a teljes évre elég volt; sőt, végül 13 hónapot töltöttem kint. Javasolom mindenkinek, hogy fejlődő országot válasszon célpontnak, mert ott jóval többet ér ugyanaz az összeg, mint nyugatabbra. Ugyan a komfortzónából kiesik, de sokkal izgalmasabb tanulmányi út kerekedhet belőle. Hovatovább, ez teszi igazán próbára az ember jellemét.

Mikor kaptad kézhez a támogatást? Meg kellett előlegezned a kiutazást?

Nem kellett megelőlegeznom. Ha odaítélték az ösztöndíjat, akkor kiküldik a támogatási szerződést, majd a szignózás után harminc nappal elutalják a támogatás 80 százalékát. A fennmaradó összeget a teljesítést követően kapod meg. Sőt, adtak külön utazási támogatást, ami egyhavi hozzájárulásnak felelt meg. Ez a segítség fedezte az oda-vissza történő utazási költséget

egészét. Ezt ráadásul meg sem kellett pályázni.

A jelentkezésedet mennyiben segítették a rendelkezésre álló információk és a Campus Mundi munkatársai?

Akivel dolgom akadt, az rendkívül segítőkésznek mutatkozott. A válaszadással kapcsolatban pedig abszolút naprakészek. Bármilyen adminisztratív vagy technikai kérdésem volt a szerződéskötést megelőzően, néhány napon belül válaszoltak. Ez hatalmas mankónak bizonyult.

Milyenek voltak az első benyomásaid Indonéziáról?

A kulturális sokk minden fázisát megéltem. Teljes örület, totális káosz volt a kezdeti időszak. Ott teljesen más a tempó és az emberek lelkülete. Itthon a kommunikáció sokkal lényegretörőbb, mint odakint. Kint nem erőszakolják meg magukat az emberek, ha munkáról van szó, és ehhez nekünk kellett igazodni – legyen szó bármilyen papírmunkáról vagy egy vízszelrelő leszereléséről. Miután belesimultam az ő kultúrájukba, rengeteget tanultam, és bővült a perspektívám.

Voltak sztereotípiák, amelyek megerősödtek vagy megdőltek benned?

Inkább megdőltek. Ázsiáról csupán másodlagos információim voltak, melyeket leginkább a bollywoodi kultúripárnak köszönhettem. Az otlétem során inkább azt vettem észre, hogy egyre nyitottabbá váltam az indonéz társadalmi berendezkedésre és kulturális jellemzőkre.

Fel tudnál eleveníteni kifejezetten pozitív vagy negatív élményeket?

Negatív volt a lakáskeresés folyamata. Egyrészt meg kellett küzdenünk azzal a keleti sztereotípiával, hogy minden fehér ember jómódú. Hetekbe telt megértetni velük, hogy tanulók vagyunk, s így szűkösebbek az anyagi lehetőségeink, mint egy ausztrál üzletembernek. Sőt, az első befutó lakhatási lehetőségnél konkrétan át akartak verni – ebbe mondjuk bárhol belefuthat az ember. Szerencsére résen voltunk, sikerült kikavarodnunk a szituból. Mindez ma már csak egy megmosolyogtató emlék.

Mondj egy pozitívumot is!

Az egyik legkiemelkedőbb a balinéz újévi ceremónia, a Nyepi volt. Ilyenkor az egész sziget elcsendesül, mert úgy tartják, hogy ez egy kiváló alkalom a megtisztulásra: elzárkóznak otthonaikba vagy spirituális szentélyekbe, hogy a szigeten lévő rossz lelkek ne tudjanak beléjük szállni. A balinéz szilveszter tulajdonképpen a teljes inverze az európainak. Ez egy nagyon mély élmény volt számomra, hiszen a helyiekkel meditáltam egy ashram kellős közepén, majd pirkadatkor egy ősi ceremónia keretében ünnepeltük az újévet. Diákként egyébként sokkal több lehetőségünk volt közelebb kerülni a balinéz kultúrához, mint a turistáknak. A tanáraink gyakran hívtak a saját közösségeik eseményeire, így temetésekre vagy házassági szertartásokra.

Milyen volt nőként egy muszlim országban élni?

Bali többnyire hindu vallású,

így sokkal liberálisabb, mint az ország többi része. Egyébként érdemes különbséget tenni a trópusi és a sivatagi iszlám között. Indonéziában nem ültek annyira az emberek lelkére a rigid vallási doktrínák.

Volt honvágyad?

Néha abszolút szerelem volt Ázsia irányába – máskor retentő idegesség. Ezzel párhuzamosan, nagyjából fél év elteltével jelentkezett a honvágy, de elég messze mentem ahhoz otthonról, hogy ne repüljek haza csak úgy látogatóba. Ezzel meg kellett küzdeni. Szerencsére a kinti barátaim enyhítették a hiányt, hiszen volt kikkel magyarul váltani néhány szót.

Volt lehetőség felfedezni a környező országokat?

Az egyetemi képzés nagyjából 9-10 hónapos volt, a fennmaradó időszakot utazással töltöttem. Igyekeztem bejárni a délkelet-ázsiai régiót, így meglátogattam Kambodzsát, Vietnámet, Thaiföldet, Burmát és Nepált, de Indonézián belül is utazgattam. Voltam például Pápuán, Jáván, Lombokon, illetve Floresen is.

Mi az, amit kifejezetten ajánlanál az Indonéziába látogatók számára?

Az erős naptej és az UV-szűrős napszemüveg használatát mindenképp ajánlott. Aztán ott van a street food. Abból semmiképpen sem érdemes kimaradni. Elképesztően izgalmas az ottani gasztrókultúra. Ezek mellett a helyi nyelv alapismerete is rendkívül sok ajtot nyithat ki a kiutazó számára, így érdemes lehet kicsit ráfeküdni a Duolingóra kiutazás előtt.

Nézőpont

KOVÁCS ZSÓFIA

Kapj el, ha tudsz

Mi a legaktuálisabb téma, amiről beszélhetek? A vírusok. Tél van. Mindenki elkap mindent. Aztán imádkozik, hogy láza is legyen, hogy ki tudja hagyni a következő napot, amit láz híján, úgyis végig fog szenvedni.

Legalábbis általános esetekben ez történik. Azonban mostanság kicsit más a helyzet. Mióta felütötte fejét a kínai koronavírus, semmi másról nem lehet hallani, csak, hogy aki a tüdőgyulladás tüneteit észleli magán, azonnal forduljon orvoshoz. (Nem mintha eddig nem ezt tette volna, egy tüdőgyulladás gyanús beteg.) Azóta hirtelen eltűntek a „kicsit megfáztam, nem tudok bemenni” vagy a „jaj, olyan rosszul vagyok, holnap megkérem az orvost, írjon ki” típusú emberek. Persze, ezzel nem azt mondom, hogy a vírust nem kell komolyan venni, sőt figyeljünk oda rá. Azonban véleményem szerint, a legnagyobb bajt a pánik okozhatja. Mindenki fél. Többek között, természetesen én is, azonban továbbra is ésszerűen cselekszem. Nem figyelem árgus szemekkel a híradót, ami óránként hozzáad egyet a halottak számához, nem számolom a pulzusom,

ami csak megjegyezném, ilyen hírek mellett, nyilván valóban gyorsabb, és a legfontosabb, nem megyek be azonnal az orvosi rendelőbe kivizsgálásra, ahol egyébként is beteg emberek várakoznak. Helyette naponta, az eddiginél többször mosok kezet, ha tüsszentem kell, előveszek egy zsebkendőt (eddig is így csináltam, de most jobban odafigyelek rá), lemondok a Kínába szóló repülőjegyet és életem ugyanúgy az életem, ahogy eddig. Mert pánikra semmi ok. Persze, én nem tudom megígérni, hogy kis hazánkat nem éri el a vírus (sajnos valószínűleg el fogja), de abban tudok segíteni, hogy az emberek ne fessék rögtön az ördögöt a falra. Mert pusztán annyit kell tennünk, hogy odafigyelünk a megfelelő vitaminbevitelünkre, rendszeresen felöltözünk, ha kimegyünk az utcára, és nem hiszünk el mindent, amit a tv-ben mondanak.

Nézőpont

GERENCSÉR NOÉMI

Mostantól locsolom a begóniát

Idén végre tényleg hétről hétre tanulni fogok! Annyiszor hallhattuk már ezt a mondatot – vagy mondtuk mi magunk. A szeptember elseje az egyetemistáknak szinte felér január elsejével; utolsó buli az otthoni barátokkal, fogadalmak, a szorgosak talán még nagytakarítást is tartanak.

Akik nyáron is ugyanott laktak, ahol évközben, és netalán dolgoznak is – azoknak nem akkora a váltás, de ha költöztünk már új lakásba vagy kollégiumi szobába az első tanítási hét előtt pár nappal, akkor biztosan jó páran érezték, amit ilyenkor én is minden alkalommal – tiszta lappal indulunk. Az üres szoba küszöbén állva úgy érezzük, itt egy újabb lehetőség, hogy mindazt megtegyük, amit tavaly csak szeretnénk volna – és ekkor teszi le a naiv hallgató a már szinte elcsépelet „újévi” fogadalmait. Rendet fogok tartani a szobámban. Még néhány növényt is veszek – vagy – idén nem hagyom őket meghalni. Rendszeresen tanulni fogok, és nem hagyok mindent a zárthelyi előtti éjszakára. Bejárok az előadásokra, még a reggel nyolckor kezdődőekre is. De a tíz óraiakra tuti. Jegyzetelek is. Nem bulizok annyit, de ha mégis, nem költök annyit alkoholra. Folyamatosan tartom a kapcsolatot az otthoni barátokkal. Minden héten eljárok futni, és én magam főzöm meg az ebédemet, kizárólag egészséges

alapanyagokból. Holnap reggelig sorolhatnánk. Hogy nyomatékot adjunk saját magunk felé támasztott igényeinknek, veszünk egy-két füzetet, tollat és kihúztó több színben, amiket aztán többet nem veszünk elő. De mikor hazavisszük legújabb szerzeményeinket, azt érezzük, már most tettünk valamit a sikeres fél év érdekében. Azonban mi lenne, ha ez egyszer tényleg így cselekednénk? Zártatok már úgy szemesztert, hogy egyetlen érzés töltött el benneteket: ti minden töletet telhetőt megtettetek? Nem? Akkor itt az idő! Bizonyításokat saját magatoknak! Fél év nem olyan sok idő – pláne annak, aki az alaptól tíz féléves képzéséhez még hozzá is szed párat –, szóval igazán vehetnének a fáradságot, hogy végre tényleg megtegyük mindezt, és ne a következő félévre toljuk az elhatározásainkat. Félretennénk a kifogásokat, és megpróbálnánk a lehető legtöbbet kihozni magunkból. Édesebb lesz a győzelem, s ha valami mégsem sikerül, kevésbé leszünk mérgesek saját magunkra.

HIRDETÉS

ELECTRIC

BME FORMULA RACING TEAM

DESIGN FREEZE

2020. 02. 20. 14:00
BME K épület 172.

DRIVERLESS

HILTI

OUTPERFORMER
Global Management
Program for Graduates
HUNGARY / WORLDWIDE

WHAT'S THE ROLE?
We're looking for the next generation of high-performing, multi-lingual, post-graduate talents to take our company forward. Hilti Outperformer is a global management development program like no other, with real responsibility from day one.

WHAT DOES THE ROLE INVOLVE?
Hilti Outperformer is a two-year program, where you'll quickly be involved in a range of international projects, with lots of exposure to senior management. It's fast paced and challenging, but we'll closely coach and mentor you. The program is split into four main stages of work:

- 12 months as an account manager or field engineer in Hungary.
- 3 months on an operational project at national headquarters. It could be logistics, HR, finance, marketing or engineering.
- 6 months on a strategic project at regional headquarters.
- 3 months on an international project outside the region. If you've come from a mature market, you'll work in an emerging market, and vice versa.

WHAT DO WE OFFER?
Show us what you can do and, in return, we promise you the experience of a lifetime, the opportunity to work internationally, and a fast-track career in global senior management with an unlimited contract. You'll also take part in some fascinating courses and events:

- Leadership development program – a comprehensive learning journey with IMD business school in Lausanne, Switzerland, with a qualification from IMD.
- Business management training – individual training at Hilti. A focus on behavioral profiles, personal strengths, leadership styles and communication skills.
- Global summit – 4-5 days at our global headquarters in Liechtenstein. A look at the way global business units function, plus soft skills like situational leadership and international teamwork.
- Social project – 7-8 days 'building a better future'.

WHY SHOULD YOU APPLY?
Ours is a high-performing culture for very driven people. If you've never worked in sales or construction, that's not a problem. Success at Hilti is down to teamwork and ability, no matter what your background is.

WE'D LOVE TO HEAR FROM YOU IF:

- You've recently graduated, or you're preparing to graduate (in 2020), with a master's degree or PhD. Your degree is likely to be in business management or engineering, but we'll consider subjects like economics, politics or international studies if you can prove you have a mind for our business.
- You've spent at least three months, and up to two years, in a professional environment, like an internship, apprenticeship or work experience, or have just started your career and want an opportunity where you can perform well and progress.
- You're multilingual – **fluent in Hungarian and in English** – and you've gained international experience during your work or studies abroad.
- You're mature and assertive, curious and committed. You're a flexible team player with good communication and social skills.

As part of your interview process, you'll have the chance to talk to different people within Hilti. Once you have passed the interviews, we'll pay for your travel to the Assessment Center end of March 2020 in Moscow.
The application deadline for the Outperformer Program is 20 February 2020.

AOW
BEST EMPLOYER
HUNGARY 2019

Tempted to find out more?
www.hilti.hu

Környezettudatosság Európa-szerte

A szomszéd városa mindig zöldebb

Ez nem gyakorlat! – olvashatjuk Barcelona környezeti akciótervének borítóján. Mérgező gázokkal telített belvárosok, forróságot árasztó, betonnal fedett közterületek, autókkal tömött utcák, szennyezett vízkészlet, tornyosuló szemétdombok. Ezek alkották – sok esetben alkotják – az európai nagyvárosok realitását. Azonban az utóbbi évtizedben több metropolisz is zászlójjára tűzte a környezettudatosságot, vagy szorgalmazta azt. Hogy mi a sikerük kulcsa, illetve mit terveznek a jövőre nézve, három példán keresztül mutatjuk be.

KOVÁCS GERGŐ
SZABÓ LIDIA DÓRA

Barcelona

A katalán főváros leginnovatívabb zöldpolitikai tervét 2016-ban jelentette be, ami úgynevezett superblokkok létrehozását célozza. Ezek olyan, lakóövezeteken belüli egységek, melyeket néhány háztömb alkot (jellemzően 3x3=9), melyek így egy nagyjából négyszáz méter oldalhosszúságú négyzetet formálnak. Két részre osztják fel ezeket a területeket: a parkokkal és játszótérrel tarkított belső modulban a gyalogos forgalom bontakozik ki, az onnan kitiltott gépjárművek pedig a külső,

határoló utakon közlekedhetnek. A lakók járműveinek tárolását a lakóházak alatt valósítják meg. Jelenleg hat ilyen superblokk létezik, de a városvezetés további ötszáz létesítését tervezi, mely lefedné csaknem egész Barcelonát. „Az autók a városban a közterületek 60%-át elfoglalják (...) ahogy újra osztjuk ezt a teret, és egyensúlyt teremtünk, olyan csoportokat támogatunk, akiknek eddig nem is volt lehetősége igénybe venni ezeket a tereket” – nyilatkozta a BBC-nek Janet Sanz, Barcelona urbanisztikáért felelős polgármester-helyettese. Bár nem mindegyik lakos fogadta lelkesedéssel az új rendszert, a közlekedés megnehezédése miatt, a város tisztviselői azt nyilatkozták, meglepően nem nőtt szignifikánsan a forgalom az innováció bevezetését követően. A kezdeti sikereken felbuzdulva 2020. január 15-én a város újabb környezeti akciótervvel állt elő „Ez nem gyakorlat!” címmel, melyben klímavészhelyzetet hirdettek. A programban leírják, hogy jelenleg nem a megfelelő úton haladnak, a mostani trendeket megtartva valószínűtlen, hogy teljesíteni tudják a párizsi egyezmény által meghatározott maximum 1,5%-os globális átlaghőmérséklet-emelkedést. Összesen 10 évük van arra, hogy az ember által termelt üvegházhatású gázok kibocsátását 45%-kal csökkentsék, ebben az esetben 2050-re karbonsemlegesek lehetnek. Éppen ezért a városvezetés szerint drasztikus, effektív és azonnali lépéseket kell tenni az ügy érdekében. Kijelentik, a Barcelonai Városi Tanács kész ezen lépések megtételére. Programjuk egyik kulcspontja a városmodell reformjának nagyobb ütemben történő folytatása. A superblokk program felgyorsításával 2024-re 15 km utat szeretnének zöldterületté alakítani, ezzel visszaszorítanák az autós közlekedést, és előnyben részesítenék a fenntartható járműveket és a tömegközlekedést. Fontosnak tartják az utóbbi életképességének, kapacitásának, és az utazási lehetőségek gyakoriságának növelését, az utazási idő csökkentését, illetve a robbanómotoros járművek redukálását. Nagy figyelmet szentelnek a Barcelona életében elengedhetetlen, azonban mégis nagymértékben szennyező reptér, illetve kikötő fejlesztésére. Terveik tartalmazzák többek között a kis távolságú repülőjáratok,

valamint a kikötői szállítás vasúti úton történő megoldását, a kikötőben elhelyezkedő gépek elektromos társaikkal való helyettesítését, illetve a reptéri transzforszolgáltatások rendszeresítését, hogy azok versenyképesek legyenek a személyautóval való megközelítéssel szemben.

Ljubljana

Szomszédos országunk, Szlovénia fővárosa a századforduló óta nagy figyelmet szentel a környezettudatosságnak. Törekvéseik eredményét jól mutatja, hogy 2016-ban Ljubljana érdemelte ki Európa zöld fővárosának címét. Az ekkor kiadott programjukban bemutatták, minek is köszönhető a megtiszteltetést, illetve mik a terveik a jövőre vonatkozóan.

A város a levegőszennyezés csökkentése érdekében 2007-ben egy robbanómotoros járművek elől elzárt területet alakított ki, ahova csak a zónán belül elhelyezkedő üzletek logisztikájához elengedhetetlen szállítók hajthatnak be reggel 9-től 11 óráig, más időpontokban csak a gyalogos és a biciklis forgalom engedélyezett. A terület 79 671 m²-t ölel fel, mellyel a gyalogos forgalomnak nyújtott teret 550%-kal növelték, aminek következtében 2012-ben elnyerték az Európai Közterületekért Díjat. A légszennyezettség szignifikáns csökkenése azonban a várost kiszolgáló kombinált hő és elektromos (CHP) erőmű környezetbarát anyagokkal történő fűtésének, illetve a távfűtési rendszer kiterjesztésének köszönhető. Jelenleg ez a fűtési rendszer látja el a Ljubljában található lakások 74%-át. A vízminőség javítása érdekében folyamatosan fejlesztik a szennyvíztisztító üzemét, illetve bevezettek egy a lakosságot megcélzó, tudatos vízfelhasználásra ösztönző programot is WATER címmel, melynek központi eleme egy kiállítás, mely bemutatja, a víz szerepét múltunkban, jelenünkben, illetve annak fontosságát, hogy megőrizzük azt a jövőnk számára. Szintén nagy hangsúlyt kap a városi kertek kialakítása, melyekhez összesen 46 ha földet találtak megfelelőnek. Kiemelendő még, hogy az önkormányzat 2009 óta 85 264 tonna illegálisan lerakott építkezési hulladékot távolított el az ő tulajdonában álló területekről, illetve több föld alatti szelektív hulladékgyűjtőt létesített.

A város a 2014-től 2020 végéig

tartó Környezetvédelmi Akciótervében négy fő stratégiai lépést tűzött ki. A vízgazdálkodás terén tovább javítják a vízminőséget és egyensúlyt teremtenek a talajvíz kitermelése és újratöltése között. A természeti értékek védelme érdekében igyekeznek megőrizni

egy autómentes, egybefüggő sétálózóna kialakítása volt. „A központi sétálózóna kiterjedése Pesten a Nagykörút és a Duna által határolt terület. Budán a Műegyetem környéke, azaz a belső Bartók Béla út, a Karinthy Frigyes út és a Duna háromszöge,

a biodiverzitást. A városi kertek és az önfenntartás terén bővíteni kívánják a mezőgazdasági tevékenységekre alkalmas földek körét, valamint egy városi kertész hálózatot hoznak létre. Negyedik lépésként a környezetbarát életvitel további promócióját tűzték ki.

Budapest

Bár Budapest a korábbi években nem rendelkezett kiemelkedő zöldpolitikával, a 2019-es önkormányzati választás kampányában kiemelkedő téma volt a város környezetvédelmi szempontok alapján történő elemzése. Az élhetőbb, tisztább levegőjű centrum szükségességét először Puzsér Róbert független főpolgármester-jelölt vetette fel. Az ő programjának célja

továbbá a Gellérthegy, a Vár, a várlejtők, a környező parkok és a Víziváros alkotja a sétálózónt. Innen kiindulva tervezzük újra Budapestet autóról emberre.” írták a Facebook-on. Hasonló megközelítéssel viszonyult a témához a többi jelölt is, akik közül a választásokat végül Karácsony Gergely nyerte, így jelenleg az ő programja a vezérfonal fővárosunk jövőjének ügyében.

A kiadvány egyik fókuszpontja a klímavédelem, és hasonlóan barcelonai társához, szerzői ebben is klímavészhelyzetet hirdetnek, fontosnak tartják a lakosság ezen veszélyekről történő tájékoztatását, a fiatal generáció tudatos nevelését. Ígéretet tesznek benne a Budapesti Energiahatékonysági

Klaszter létrehozására, melynek célja a szakmai tanácsadás, magánszemélyek energiahatékonysági irányultságú lakásfelújításához. Szintén említést tesznek – a ljubljani megoldáshoz hasonlóan – a távfűtési rendszer továbbfejlesztéséről, illetve szorgalmaznak egy a budapesti kereskedelmi láncokkal kötött megállapodást, melynek következményeként azok beszüntetnék az egyszer használatos műanyag eszközök használatát, valamint csökkentnék a műanyagok használatát

el, hogy mely közlekedési módot választja. Az ezen a téren tervezett reformok talán legfontosabbika a városi vasúthálózaton alapuló gyorsvasúti rendszer német mintára történő kiépítése, illetve a metróvonalak ebbe történő becsatlakozása. Hasonló megoldásokat fogalmazott meg egyébként január elején Vitézy Dávid, a Budapesti Közlekedési Központ korábbi vezetője, akit azóta egy a kormány által létrehozott nonprofit társaság, a Budapesti Fejlesztési Központ élére helyeztek. E szervezetnek

Fotó: Szilávik Orsolya

a termékek csomagolásában. A program a zöldfelületekről is részletesen ír: „Megakadályozzuk a városrészek összenövését, az azokat elválasztó, a város számára fellélegzést biztosító zöldfelületek beépítését. Az ehhez hasonló, de ma még sokszor kihasználatlan zöldterületeket élettel töltjük meg, legyenek népszerűek a sportolók, sétálók között. Ösztönözzük a külvárost a belvárostól elválasztó rozsdagyűrű zölddominanciájú megújítását, kössük össze a bel- és külvárost népszerű helyeknek otthont adó parkokkal, kertekkel.”. Az autóval utazók tömegközlekedésre váltásának ösztönzésére bevezetnék a közlekedési alapjövendelmet Budapest területén, így mindenki maga dönthetné

többek között épp az ilyen agglomeráció és város közötti közlekedési fejlesztés a hatásköre. Bár a mostani budapesti városvezetés korábbi ajánlatát a BKK vezetői pozíciójának megpályázására elutasította – mondván a problémát már régiós szinten lehet csak orvosolni – úgy tűnik mégis részt vesz majd Budapest építésében. A csillagok állása tehát többékevésbé megfelelő, az ígéretek meglehetősen progresszívak, azonban teljesülnek-e majd? Utolérjük-e nyugati társainkat, és kizöldülhet-e hazánk fővárosa úgy, mint megannyi pont Európa térképén? Erre természetesen csak a jövőben lehetünk válasz, addig is figyelmesen várjuk a budapesti városvezetés legújabb lépéseit.

HIRDETÉS

BME
Tisztánc

BME társas- és versenytánc csapata

Szuper csapát!

Jó hangulat!

Latin és Standard táncok!

CSATLAKOZZ!

Középhaladó csoportunk várja a társastánc iránt érdeklődő BME-seket*!

Ingyenes óramegtekintés az első oktatási héten (február 10-14.)!

Angol keringő	Tangó	Bécsi keringő	Slowfox	Quickstep
Samba	Cha cha	Rumba	Paso doble	Jive

*Főleg 1-2 év társastánc tapasztalattal rendelkezőket várunk. Kezdeként úgy tudsz csatlakozni, ha ismered a tánc sorainkat. Részletekért látogass el honlapunkra, vagy érdeklődj privátban!

 /bmetiztanc
 bmetiztanc.hu
 @bmetiztanc

ÚJSÁGÍRÓ Képzés

A **Műhely** szerkesztősége a 2019/20. tanév tavaszi félévében ismét meghirdeti gyakorlatorientált Újságíró képzését.

Az előadások időpontja:
minden csütörtökön 17-18 óra

Jelentkezés:
info@muhely.com

A képzés helyszíne:
K. alagsor 80/a.

Puskás Aréna

Népstadion, Puskás Ferenc Stadion, Puskás Aréna. Louis Armstrong, Queen, Michael Jackson, Aerosmith. Puskás Ferenc és az Arany-csapat, Dzsudzsa Balázs és a labdarúgó válogatott. 1954-ben Anglia ellen 7:1, 2019-ben Uruguay ellen 1:2. Kommunista diktatúra, köztársaság.

TÓTH BALÁZS

Több, mint fél évszázad eseményei egyetlen helyszínen, miközben a világ megváltozott. Az elmúlt 66 év történéseit, érdekességeit szedtük össze annak a stadionnak, amely éppen csak több évet élt meg, mint ameddig az ötlettől eljutott a megvalósulásig.

Történelem

1886-ban az olimpia kapcsán merült fel az ötlet, hogy legyen egy budapesti stadion. A helyszíne, apropója, kialakítása rengeteget változott az 1953-as átadásig. Az első akadály az I. világháború volt, amely miatt az eddig kizárólag egyszer elnyert olimpiai rendezés jogát is elvesztették. A háborút részben kiheverve újra tervezgették a stadiont, bevezették a sportadót, elkészült a díjnyertes terv Hajós Alfréd által, azonban a megvalósulásig ekkor sem sikerült eljutni, majd a II. világháború miatt ismét szünetelt a projekt. A háború után már tényleg szükség volt egy nagy befogadóképességű és biztonságos arénára. Az események felgyorsultak, Dávid Károly építész és Gilyén Jenő statikus tervei alapján, az országgyűlés által megszavazott költségek betartásával megindult az építkezés a XIV. kerületi Régi Lóversenytérén, 1948-ban. Az

építésben rengeteg helyi lakos és sportoló dolgozott önkéntesként, például az Arany-csapat is. 1953. augusztus 20-án adták át a szocreál stílusú Népstadiont, amely többnyire előregyártott vasbeton elemekből épült, 45000 köbméter betonból, 2500 tonna betonvasból és (akkori áron) 160 millió forintból. Az építkezés nem volt zökkenő-

át, névváltoztatásra is sor került: 2002-ben Puskás Ferenc Stadionnak titulálták az akkor még élő sztárjátékos után.

2010-es évek

A Puskás Aréna megszületése sem volt egyszerűbb, mint elődjéé. 2011-ben az volt az elképzelés, hogy a régi stadionba épül be az új, megtartva annak muzeális értékű elemeit. 2012-ben a veszélyes felső karéj elbontását és egy teljesen új épület létrehozását tervezték a közelben. 2013-ban ismét a „régiben

építményt, amihez 130 000 köbméter betont, 19000 tonna betonacélt (előbbi háromszorosa, utóbbi nyolcszorosa a Népstadionhoz használtaknak) továbbá 12000 tonna előregyártott acélszerkezetet használtak fel. Az új aréna, mely focipályájának kezdőköré milliméterre pontosan ott van, ahol elődjének volt már 67 éve, 2019. november 15-én a Magyarország-Uruguay avatómérkőzéssel nyílt meg a közönség számára. Az akadálymentesített nézőtérén 276 kerekesszékes néző és

Fotó: Freisinberger Kristóf

mentes, pénz- és időhiány volt a jellemző, nem minden valósult meg a tervekben. A befejezéshez közeledve elterjedt a hír, miszerint megrepedtek a gerendák, és csúszni fog az átadó. Farkas Mihály honvédelmi miniszter 1000 katona kivezénylésével segítette a munkát, hogy az időben befejeződhessen.

A megnyitásra a stadion presztízshez illően kimagasló és a népköztársaságra jellemző propaganda elemekkel tűzdelt díszfelvonulással, zászlós parádéval került sor. Az ünnepély alatt rendeztek atlétikai viadalt, focimeccset, tornabemutatót, néptáncbemutatót.

A 2016-os bontásig a sporteseményeken kívül a nagynevű hazai előadók mellett temérdek világszínvonalú sztár lépett fel benne, többek között a Genesis, AC/DC, Metallica, Guns N' Roses, The Rolling Stones, Michael Jackson, Robbie Williams, illetve Freddie Mercury is itt küzdött anyanyelvünk nehézségeivel a Tavasz szél vizet áraszt című dal éneklése során.

A Népstadion nemcsak szerkezeti felújításokon esett

az új" elv állt nyeresre a versenyben, miközben a beígért határidők folyamatosan csúsztak, a költségek pedig emelkedtek. 2015-ben a végső koncepció a teljesítési idő közelségének és az emelkedő árak miatt egyszerűsített szerkezetnek köszönhetően a meglévő lebontásáról és a helyére kerülő új stadionról szólt. A történelem szellemének megőrzése és a környezettudatosság jegyében a lebontott betonelemeket bedarálták és felhasználták az új szerkezetekhez. 2016-ban megkezdődtek a bontások, a kivitelezésért pedig a nyílt nemzetközi tenderen induló két cég közül a Magyar Építő Zrt. és a ZÁÉV Építőipari Zrt. konzorciuma felelt. A nyertes szerződés bruttó 190,5 milliárd forint (stadionok esetén használt mértékegységben 2,1 millió forint/szék) összköltséget tartalmazott. Bár a pályázat az európai tagállamok számára nyitott volt, a projekt végül teljesen hazai résztvevőkkel valósult meg, beleértve a tervezést és kivitelezést egyaránt.

2019 áprilisában szerkezetkésznek nyilvánították az

ugyanennyi kísérő számára biztosítottak helyet. Méretéhez képest (szabályzat szerint is) kevés parkolóval rendelkezik, ami tömegközlekedésre ösztönözheti a látogatókat.

Programok

A stadion eseménynaptára még nem túl telített, idén egy nagy koncert van betervezve, július 24-én Aerosmith húzza a talpalávalót benne. A felújítás miatt kialakult 6 éves stadionkoncert-lyuk közel áll a befoltozáshoz, a 6 7000 (+10 000) fős befogadóképességével az aréna végre reális helyszínlehetőség lehet a nagyobb világsztárok koncertjeinek is, mivel az eddigi legnagyobb 22 000 (+4 000) fős Groupama aréna vagy a 1 4000 férőhelyes Papp László sportaréna kevésnek bizonyultak világszínvonalú show-k helyszínéül. Így az AC/DC, Guns N' Roses, Beyoncé stb. legközelebbi turnéján könnyen lehet Budapest is az egyik állomás, talán még Eminem is ellátogat egyszer. Idén a labdarúgó Európa-bajnokság keretében három csoportmeccset és egy nyolcaddöntőt játszanak júniusban az arénában.

Villanyfényes idén is!

A Műegyetemi Villanyfényes Bajnokság már több, mint húsz éve nyújt sportolási lehetőséget egyetemünk jelenlegi és volt tanulóinak.

A Bogdánfy utcai pályán minden félévben 228 csapat méri össze erejét két szezonban, a kispályás focibajnokságban. A tavaszi szezon februártól júniusig, az őszi pedig szeptembertől decemberig tart.

A szervezés lebonyolításánál kiemelt figyelmet szentelünk arra, hogy a BME diákjai kedvező áron élvezhessék heti egyszer a mozgás örömét. A bajnokság az esti órákban zajlik, így mindenki kényelmesen odaér munka vagy órák után a rangadókra.

A bajnokság elején mindenki az ötödik osztályban játszik és egészen az első osztályig tud feljutni, ahol már hivatalos játékvezető követi a mérkőzéseket. Akinek meghoztuk a kedvét a sportolás minden további információt a Facebook oldalunkon megtalál, valamint a bmefoci.bme.hu-n tudjátok a nevezéseket leadni.

A 2019-ben a tavaszi bajnok a Bizsa lett, őszi pedig a rutinos Albán Focisuli győzött.

Madarat gallyáról?

Először találtak tengeri madarak eszközhasználatára bizonyítékot izlandi és brit tudósok. Az amerikai tudományos akadémia folyóiratában (PNAS) megjelent tanulmányukban az Oxfordi Egyetem és a Dél-izlandi Természetkutató Központ szakemberei kifejtették, hogy az északi lundák hogyan vakarják testüket gallyakkal.

VARGA-CEGLÉDI BERNADETT

Az elmúlt évtizedek során a kutatók számos példát találtak arra, hogy fákon élő madarak eszközöket használnak életük megkönnyítésére. Megfigyeltek például varjakat, amint számos célra eszközt alkalmaztak, és papagájokat, amelyek kövekkel törtek fel kagylókat. Tengeri madarak eszközhasználatát azonban eddig még soha nem tapasztalták. Mivel számos ilyen madárfajnak viszonylag kis méretű az agya, azt gondolták róluk, hogy nincs meg a képességük az eszközhasználatra, olvasható a Phys.org tudományos ismeretterjesztő hírportálon. A kutatócsoport egyik tagja négy éve tanúja volt annak, amint egy északi lunda megragad egy gallyat, és elkezd vakarni vele a hátát. Azonban mivel nem volt nála kamera, nem tudta rögzíteni az eszközhasználat történelmi pillanatát. Szerencsére a közelmúltban a kutatók videofelvételt tudtak készíteni arról, hogy egy északi lunda megragad egy kisméretű gallyat, és megvakarja vele a hasát. Amellett, hogy ez az első bizonyíték egy tengeri madár eszközhasználatára, ez az első megfigyelés arról, hogy bármilyen madár eszközt használ arra, hogy megvakarja magát. A levideózott lunda az izlandi Grimsey-szigeten él, ahol a madarak gyakran szenvednek a tollazatukban élő parazitáktól. A múlt évben ráadásul igen magas volt a terület kullancsfertőzöttsége. A kutatók feltételezik, hogy az éles gally használatával hatékonyabban tudták eltávolítani magukról a rovarokat, mint csőrükkel. A kutatók megjegyezték, hogy két, egymástól igen távoli helyen is szemtanúi voltak az ilyen eszközhasználatnak, ezért valószínű, hogy az északi lundák körében ez mindennapos dolog.

Ritka, mint a használt e-könyv

Az Európai Unió Bírósága nemrég kiadott jogértelmezési határozatában kimondta, hogy az elektronikus könyveknek az internetes továbbadás a szerzői jog hatálya alá esik, az ilyen nyilvánosságra hozatal a szerző engedélyéhez kötött. Magyarul: nem létezik használt e-könyv.

VARGA-CEGLÉDI BERNADETT

Az e-könyvek elterjedésének másik feltétele a megfelelő méretű és minőségű kijelzővel rendelkező hordozható eszközök megjelenése. Jelenleg a célnak leginkább megfelelő olvasó eszköz az ún. e-papír kijelzővel ellátott e-könyv-olvasók, amely technológia a minőségi feltételeknek legjobban megfelel. A kijelző a papíralapú könyv olvasásához hasonló élményt biztosít és hosszú időn keresztül olvashatunk anélkül, hogy az a szemnek megterhelő lenne. Előnyös tulajdonságai például, hogy nem kell állagromlással számolni, kicsi a helyigényük, áruk ugyanakkor nem sokkal marad el a hagyományos papíralapú változatokétól.

Az ügy

A nemrég kipattant ügy előzménye, hogy két holland, a könyvkiadók érdekeit védő egyesület beperelt egy Tom Kabinet nevű társaságot, mivel azok egy internetes „olvasóklub” tagjai számára elérhetővé tettek olyan e-köny-

értékesíteni, vagy egyszerűen csak továbbadni. A leggyakoribb szerzői jogi jogsértés az e-könyvekkel kapcsolatban, hogy azokat felrakják egy fájlmegosztó oldalra, ahonnan bárki letöltheti azokat mindenféle jogdíj megfizetése nélkül. Ennek megakadályozására kezdtek egyes e-book kiadók úgynevezett digitális jogkezelési (Digital Rights Management, DRM) megoldásokat alkalmazni. A DRM rendszerek lényegében titkosítják a digitális tartalmakat, így szabályozva az e-könyvek, de például a zene- és videófájlok hozzáférhetőségét is. A gyakorlatban mindez úgy néz ki például, hogy amikor online vásárolunk egy e-bookot, majd fizetés után letöltjük azt, egy speciális formátumú titkosított fájl kerül a céleszközünkre. Ezt a titkosított fájl többnyire csak a forgalmazó saját alkalmazásával, vagy általa engedélyezett alkalmazásokkal tudjuk megnyitni, ami pedig gyakran csak egy külön felhasználói fiókkal használható korlátozott számú eszközön.

Mi volt előbb: a dolog vagy a szolgáltatás?

Adódik a kérdés: akkor tulajdonképpen miért is fizettünk? Egy dolgot vásároltunk, vagy csak egy szolgáltatásra fizettünk elő? Egy kézzel fogható könyv esetében tömör lenne a válasz, az ugyanis egyértelműen egy birtokba vehető tárgy. Azt bármikor, bárhol, bárhogyan olvashatjuk, kölcsönadhatjuk, de akár pénzzé is tehetjük azt az egy példányt, amit korábban megvásároltunk a könyvesboltban. Egy DRM védelem nélküli e-könyv esetében már bonyolultabb a kérdés jogi szempontból nézve. Bár önmagában nem vehető kézbe, letöltéssel, átmásolással mégis szabadon birtokba vehető, az adott adathordozón kiterjedése van, hiszen tárhelyet foglal, és a megfelelő technológiai eszközökkel bármikor érzékelhető. A DRM rendszerrel védett elektronikus könyv esetében megint más a helyzet, azt ugyanis csak korlátozott számú eszközön használhatjuk. Ha át is másolnánk magát a DRM titkosítást tartalmazó fájl, azt nem tudnánk bármely más eszközön szabadon megnyitni. Arról nem is beszélve, hogy ha egy másik, nekünk sokkal jobban tetsző alkalmazásban szeretnénk megnyitni a védett e-könyvet, és ehhez át szeretnénk konvertálni azt egy

másik fájlformátumba, azt sem tudnánk végrehajtani. Ilyenkor sokkal inkább úgy fest a dolog, hogy tulajdonképpen egy szolgáltatásra fizettünk elő, nem pedig magára a könyvre. Végül is ezzel sem lenne baj, ha a szolgáltatás igénybevétele előtt ezzel teljesen tisztában lenne a fogyasztó. Bosszantó tud lenni, ha nem voltunk elég körültekintők és nem győződtünk meg a vásárlás előtt arról, hogy az e-bookot védi-e, és ha igen, pontosan milyen DRM rendszer. Előfordulhat, hogy csak utólag tudatosul bennünk, hogy egy elektronikus változat megvásárlása helyett, csupán egy korlátozottan igénybe vehető szolgáltatást kaptunk a nyomtatott könyvvel megegyező áron. Nem tárgyi adathordozón nyújtott digitális adattartalom esetében ráadásul nem élhetünk a 14 napos elállási joggal sem, ami a kézzelfogható termékek internetes vásárlása esetén megilletne minket.

Feltörjük okosba?

A probléma „orvoslására” jöttek létre azok szoftverek, amelyek egy kattintásra feltörnek és eltávolítják a DRM titkosítást az e-könyvekről. Ez azonban nem a legokosabb megoldás. A DRM rendszer ugyanis a szerzői jogi törvény fogalomhasználatára szerint a szerzői jog védelmére szolgáló hatásos műszaki intézkedésnek minősül. Ezek alapján nem meglepő, hogy nemcsak az ilyen szoftverek használata, de azok létrehozása, terjesztése, eladása, reklámozása, valamint a kereskedelmi céllal való birtoklása is a szerzői jog megsértésének következményeit vonja maga után. A Büntető Törvénykönyv vonatkozó szakasza alapján ez a vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntethető. A fenti okok miatt egyre több kiadó dönt úgy, hogy a szigorú DRM rendszer helyett inkább digitális vízjeleket alkalmaz. Ezek a hagyományos vízjellel szemben több információt is magukban foglalhatnak, például a szerző nevét, de tartalmazhatják a felhasználóra vonatkozó adatokat is, vagy akár a letöltés idejét és a letöltő IP címét is. Természetesen ezek a vízjelek nem preventív védelmi eszközök, nem akadályozzák meg az illegális letöltéseket, viszont jelentősen megkönnyítik az esetleges jogsértés esetén a jogsértő kilétének eredményes visszakövetését.

Fotó: Szlávik Orsolya

Bevezetés gyanánt érdemes tisztázni az alapokat. Az e-könyv (angolul e-book) az elektronikus formában létrehozott és terjesztett szöveget és egyes esetekben képet tartalmazó fájl, amely digitális megfelelője a nyomtatott könyvnek. Használatához, olvasáshoz általában megfelelő elektronikai eszköz, e-könyv-olvasó szükséges. Az e-könyvet az internet megjelenése hívta életre. Korábban is készítettek olyan elektronikus dokumentumokat, amelyek könyvszerű tartalmat hordoztak, de e-könyvnek igazán azóta nevezik ezeket, amióta letölthetővé váltak az internetről.

veket, amelyeket szerzői jog véd. A Tom Kabinet azzal védekezett, hogy a használt könyvekre is vonatkozó irányelv jogkimerülést ír elő, vagyis ezek az e-könyvek a terjesztési jog hatálya alá tartoznak, így a felperesek a szóban forgó elektronikus könyvek eladását követően már nem rendelkeznek kizárólagos joggal azok nyilvános terjesztésének engedélyezésére vagy megtiltására.

A hagyományos könyvek esetében ez úgy működik, hogy egy kiadótól, kereskedőtől újonnan vásárolt könyvet később használtként szerzői jogi engedély nélkül lehet

Múzeumba mentem, majd jövök!

A múzeumok unalmasak. A művészet elvont és túlértékelt. Emberek banánt ragasztanak a falra, ami aztán 120 ezer dollárt ér, mások pedig hanyag eleganciával leeszik onnan egy "performansz" keretében. Hol az igazság ilyenkor? Vagy lehet egy múzeumi látogatás tudatos és élményszámba menő esemény is? Johan Idema könyve ebben próbál segítséget nyújtani.

LÁSZLÓ-KUN GÁBOR,
VARGA-CEGLÉDI
BERNADETT

Valamikor 2006-2007 táján jártam szülővárosom egyik múzeumban a gimnáziumi osztályommal egy kiállításon, ami valamiféle elnyomásról és üldöztetésről szólt. Őszintén szólva nem igen emlékszem a pontos korszakra, lehetett az ötvenes évek Magyarország az '56-os események évfordulója kapcsán, de lehetett valami egész más is. Nem tudom biztosan, ugyanis

Fotó: Mórítz Szilvia

a kiállítás iszonyúan absztrakt módon tálalta a mondanivalóját. Amit viszont túpontosan fel tudok idézni, az egy egérfogókból kirakott "Cica" szó a padlón. Mondanom sem kell, ez a múzeumélmény alaposan megágyazott annak, hogy maig igen alacsony pulzusemelkedést okoz nálam egy-egy kiállítás megtekintésének jövőbeli ígérete. Pedig nem feltétlen az ominózus alkotás volt rossz, hanem a tállalás és a magyarázat hiánya okozta az üresség érzetét. Nem kellett volna ennek így történnie. S hogy a jövőben ne is történjen, ideje

nyitni a művészetek felé. Segítségemre Johan Idema 2014-es könyve, a *Hogyan látogassunk múzeumot* lesz, ami magyarul tavaly jelent meg a Scolar kiadó jóvoltából.

De miért ez a könyv?

Az egész egy újrólétezés indult. Ennek része, hogy idén elolvassak tíz könyvet, lehetőleg változatos felhozatalból. A lista nem előre meghatározott, így bármilyen impulzus alapján kerülhet fel rá könyv. A *Hogyan látogassunk múzeumot* például nem egy könyvesbolt kirakatából

vetette rám magát. Ha emlékezetem nem csal, Sebők Orsi, a *Műhely Magazin* rovatának előző rovatvezetője nyomán bukkantam rá, amikor megosztotta egyik közösségi médiás felületén, hogy mit fog olvasni. A téma kapcsán egyből magamra ismertem, nem volt hát visszaút.

Tartalom

A választott könyv teljes címe. *Hogyan látogassunk múzeumot* - Tippek az igazán élvezetes látogatáshoz. Tippekből pedig nincs hiány, ugyanis harminckettő többé-kevésbé hasznos

és elgondolkodtató javaslattal él a szerző. Ezek azonban inkább csak elindítanak egy-egy irányba, a kivitelezést ránk bízva. Rövidek az egyes fejezetek, Idema nem fecsérel túl sok szót a témák túlzottan részletes kibontására. A gondolatébresztés misszióját mindenestre hibátlanul végrehajtja. Számomra kicsit meghökkentő egy ekkora terjedelmű könyvről, hogy nincsenek oldalszámok, a név- és tárgymutató is csak fejezetszámokra hivatkozik. Ez a formai húzás is ad egy kis múzeumi kiadvány-életérzést. Mellette szól, hogy nem igényli a szekvenciális haladást, a fejezetek pedig önállóan is életképesek. A szerző maga is ajánlja a csapongást, vagy épp a célirányos, de nem folyamatos haladást a könyvön.

Anélkül, hogy bármit előre spoileresszék, érdemes néhány konkrét témát is megemlíteni. Idema foglalkozik például a teremőrök méltatlanul alacsony "kihasználásával", elvégre ők azok, akik egész nap a művek társaságában töltik az időt, ezért tudhatnak olyan információkat, amiket csak a legszakavatottabbak. Nem beszélve arról, hogy bizonyára számos érdekes történetük lehet a látogatókról. Nekik is lehetnek kedvenc műveik az aktuális kiállításon, esetleg egy korábbi eseményen, így ezekről is érdemes lehet őket megkérdezni. Szintén interakciókra kapunk biztatást a többi látogató irányába is.

E könyvben hallottam először a "múzeumláb-szindrómáról", aminek már a neve is elég beszédes. Így nevezi Idema azt az elnehezülő érzést, amit a hosszú, váltakozó tempójú, de inkább lassú lődörgés okoz. Erre megoldásként említi, hogy próbáljunk meg magunkkal vinni összecukható széklet. Nem egy hétköznapi gondolat,

Mit?	Hol?	Meddig?
Vasarely Gyűjtemény	Vasarely Múzeum 1033 Budapest, III. kerület Szentlélek tér 6.	Állandó
Késő reneszánsz és barokk művészet	Magyar Nemzeti Galéria 1014 Budapest, I. kerület Szent György tér 2.	Állandó
A Kelet vonzásában. Japonizmus az Osztrák-Magyar Monarchia fametszeteinek tükrében	Szépművészeti Múzeum 1146 Budapest, XIV. kerület Dózsa György út 41.	2020. május 17.
Katharina Roters: Egy álom anatómiája	Magyar Fotográfusok Háza - Mai Manó Ház 1065 Budapest, VI. kerület Nagymező utca 20	2020. március 8.
Rotschild Klára – Divatkirálynő a vasfüggöny mögött	Magyar Nemzeti Múzeum 1088 Budapest, VIII. kerület Múzeum körút 14-16.	2020. április 30.

Johan Idema
Az 1973-ban született Johan Idema a művészeti világ megújulásának egyik legteljesebb támogatója. Tanácsadóként, íróként és kulturális vállalkozóként is tevékenykedik. Szakterületei közé tartozik a kreatív koncepciófejlesztés, az üzleti tervezés és az innovációmenedzsment – emellett teljes szívvel kiáll az innovatív vakációk mellett is. Johan számos kulturális intézményben dolgozott már, és komoly művészeti tanácsadói tapasztalattal rendelkezik, továbbá rendszeresen tart előadásokat. 2011-es <i>Present! – Rethinking Live Classical Music</i> című kötete azzal foglalkozik, hogyan lehetne az emberek számára érdekesebbé és befogadhatóbbá tenni a klasszikus zenét. Az először 2014-ben napvilágot látott <i>Hogyan látogassunk múzeumot</i> pedig teljesen új megvilágításba helyezi a múzeumlátogatás fogalmát. Hasonló szisztémát követ Idema a <i>Hogyan legyünk jobb turisták - Tippek, hogy a vakáció emlékezetesebb legyen</i> című könyve. Ez utóbbinál talán kevésbé érzem szükségét az útmutatásnak, inkább bízom mindenkinél a saját igényeire és képességeire a kikapcsolódást.

az már biztos. Vajon hány múzeumba engednének be vele? A szerző külön blokkot szentel annak is, hogy szerinte a gyermekek a legjobb tárlatvezetők. Elvégre ők azok, akik még könnyebben megkérdeznék bármit, ami nem világos, és az asszociációs készségük is jobb. Más kérdés, hogy mennyire türelmesek egy többórás múzeumi látogatás során. Szó esik még a művészeti szakzsargonról, a zene és a műélvezés kapcsolatáról, illetve a múzeumi éttermek szerepéről is.

Forma

Egy kiadványt nagyban meghatároz a formája, a külső megjelenése, így én sem mennék el szó nélkül ezen paraméterek mellett. Idema könyvét esztétikus, letisztult megjelenés jellemzi. Noha zsebkönyvként kellene tekinteni rá, keményborítás. A tördelés kicsit szellős, és néhol erősen szájbarágóan ismétli el méreletes kiemelésben a fejezetek nagy tanulságait, ezt én nyugodt szívvel el tudnám engedni. Számos illusztráció színesíti a leírtakat, néhol talán túl nagyvonalúan. Greta Thunberg személyesen rúgná ránk az ajtót, ha megtudná, milyen mértékű papírigénye van a könyvnek a szöveges részek helykihasználáshoz viszonyítva. Mindezek ellenére régen fogott meg már anyagában, formájában egy könyv ennyire. Rá kellett jönnöm, hogy a formabontó szerkezet gazdaságosság és praktikusság terén ugyan néhol elbizonytalanít, de abszolút kedvemre való. Utoljára (és talán először) Scott McCloud képregényes könyveit olvasva voltak ilyen érzéseim. A képregény mestersége és a képregény felfedezése még gimnazista éveim alatt kerültek a kezembe, és máig élénken élnek az emlékeimben.

Ítélet és benyomások

Nincs meg bennem maradéktalanul a "vak voltam, de már látok" érzés, de kétségtelen, hogy másképp tekintek a múzeumokra. Kevésbé próbált a szerző támadhatatlan igazságokat elénk rakni, de irányt mutatott, és kapaszkodókat biztosított az elinduláshoz. A Hogyan látogassunk múzeumot egy olyan alkotás, amit nem bántam meg, hogy a kezembe vettem. Nem érzem elpocsékoltnak időnek és pénznek azt, hogy igent tudtam mondani a hívó szavára, a csábító külső megjelenésére. De mint minden alkotásra vagy tanulásra buzdító kiadvány, ez is csak akkor válik kerek egészé, ha gyakorlattal párosul, elvégre képregényt rajzolni vagy programozni sem egy-egy könyv elolvasásától tanulunk meg, hanem, ha az olvasottakat képregényre vagy kódsorokra váltjuk. Egy szó, mint száz: irány a múzeum!

"Egy olvasó ezernyi életet megél, mielőtt meghal." - tartja George R. R. Martin. Új sorozatunk szerzők ajánlásával segíti a jó könyvek, sorozatok megismerését az olvasni vágyók számára.

„Egyszer bizonyára már mindannyian feltettük magunknak a kérdést: mit változtatnánk az életünkön, ha véletlen szerencse folytán visszamehetnénk a múltba? (Guillaume Musso: Ott leszel?)

Guillaume Musso

Ha visszautazhatnék az időben, már évekkkel ezelőtt kezembe veszem Guillaume Musso regényeinek egyikét. A 45 éves, hétköznapi életben közgazdaságtan tanárt, bár hazánkban kevésbé ismert író, a francia Coelhonak vagy a suspense nagymestereinek tartják. A szerző tehetségét mi sem bizonyítja jobban, hogy regényei több, mint 30 országban jelentek meg, és az eladások száma már 2017-ben túllépte a ötmillió példányt.

VARGA-CEGLÉDI
BERNADETT

A papíralapú szórakozásra vágyó ember többször eszmél rá, hogy már megint a könyvespolc előtt áll tanácsra várva. A kérdés mindig ugyanaz, melyik kötetet emelje le a polcról, ami úgy elvárja, hogy még a nagyra tartott alvás kárára is a történetbe merüljön el inkább. Így került a kezembe ajánlás útján az *Az Angyal hív*, amit már a nekem hirdető is más olvasási élménye után vett a kezébe. A 2011-es mű fergetegesen

Fotó: Mórítz Szilvia

ötvozi az érzelmi szálát a folyamatos izgalomban tartó cselekménnyel, aminek ráadásul bizonyos elemeit az életből kölcsönzi, mégpedig egy véletlenül összecserélt telefon esetén alapulva. A maffia, a tanúvédelmi program, a nyomozás, a családi összetartás fontossága jelenik meg a lapokon úgy, hogy közben a való élet esetlensége és véletlenei bontakoznak ki. A könyv elolvasásával újraéledt bennem a rég elfeledett olvasási vágy, sorra faltam Musso sorait: a 2014-es *Central Parkot*, a 2004-es *És azután...*, a 2013-as *Holnapot*, 2008-as *Visszajövök érted* és a 2009-es *Mi lesz velem nélküled?*-et. Bár a címek elsőre egy elcsépelet romantikus ponyvasorozat elemeit is takarhatnák, szerencsére sokkal több intrika és az élet nagy kérdéseit boncolgató téma kerül felvonultatásra. Musso nem rejti véka alá az elképzeléseit a tabunak számító elkerülhetetlen halálról, a túlvilágról, a karmáról és a sorsról. Meghökkenítő csavarral vezet végig az olvasót egy betegség fázisain, képzelteni el az előre látható halált. A történetek egytől egyig a hétköznapi talaján maradnak, csak a figyelem fenntartása végett operálnak a megszokottól

eltérő fordulatokkal. A főszereplők korunk pénz- és hírnév-hajhász életmódját élik, a kiüresedés határáról visszatáncolva igyekeznek visszaszerezni a valóban fontos értékeket, a szeretett családtagjaikat és a valódi önmagukat. Musso a mai napig aktív, a tavalyi évben jelent meg az *Az éjszaka és lányka*, mi több, a polcokon hamarosan találkozhatunk a 2020-as *Az írók titkos életével*. Az újdonságok olvasása nélkül azonban nagyobb összegben mernék rá fogadni, hogy a korábbi szokásait most sem vetkőzte le az író. Az idézettel induló fejezetek megágyaznak a későbbi történéseknek, a helyszín az általa nyilvánvalóan jól ismert Franciaország egy szeglete, vagy egy korábbi utazásakor mély benyomást tevő Amerika, azon belül is New York. Ez utóbbi a korábbi műveinek 40 százalékában bukkan fel, míg Párizs az előkelő második helyet birtokolja a tabellán. Az elengedhetetlen gyilkosság vagy tragédia momentum mellett ne lepődjünk meg, ha találkozunk korábbi művekből már megismert karakterekkel, mintegy adott szereplőreper-toárból kiemelve az éppen

szükséges orvost, rezident, ügyvédet vagy éppen a chéfet. Amennyiben az író általi üzenetre, az itt és most megélésére és kihasználására a félév eleje nem enged elég időt, az instant adagot film formájában is magunkhoz vehetjük néhány esetben. A *Szerelm életre-halálra* (*És azután...* címmel is megjelent kötet) 107 percben foglalja össze Nathan Del Amico és Mallory Wexler szerelmének történetét, míg az *Ott leszel?* fordulatait koreai feldolgozásban láthatjuk 2016 óta. De az igazán szerencsések eredeti nyelven még több történet szereplőivé válhatnak vagy éppen megnézhetik a szerzőt, ahogy számos tv-sorozatban alakítja saját magát 2005 óta.

Suspense

A feszültség fenntartására és a néző érzelmeinek irányítására szolgáló irodalmi és filmes dramaturgiai fogás, mely az információ hiányára vagy többletére épít. A jelenséget Alfred Hitchcock vezette be 1948-ban.

MŰHELY

Felelős kiadó:
Budapesti Műszaki és
Gazdaságtudományi Egyetem
Felelős szerkesztő:
Horváth Bálint
Barabás Zoltán
Főszerkesztő: Szabó Zsolt

Rovatvezetők:
Szabó Lidia Dóra
BME körkép, bme.korkep@muhely.com

Kókai Bálint
Kapun kívül, kapunkivul@muhely.com,

Kulesár Dorottya
Közélet, kozelet@muhely.com

Balogh Kata Boglárka
Sport, sport@muhely.com

Varga-Ceglédi Bernadett
Magazin, magazin@muhely.com
Technika, technika@muhely.com

Kovács Zsófia
Publicisztika, publicisztika@muhely.com

Képszerkesztő:
Szlávik Orsolya

Tördelőszerkesztő:
Fejes Bence

Az újság készítésében résztvettek:
Murányi Máttyás, Peczel Levente, Kalmár
Dániel, Kapitány Gergő, Bercki Tamás

Szerkesztőség:
1111 Bp., Műgyetem rkp. 3.
K. alagsor 80/a.
E-mail: info@muhely.com,

Hirdetésszervezős:
E-mail: info@muhely.com

Nyomtatás:
Mediaworks Hungary Zrt., Nyomda
Címe: 6729 Szeged, Szabadkai út 20.
Felelős vezető:
Szabady Balázs műszaki igazgató

Az újság megjelenik kéthetente
6500 példányban.

Ingyenes.
HU ISSN 1589-6668

Lapunkat rendszeresen szemlézi a megújult

www.observer.hu

NYEREMÉNYJÁTÉK

A helyes megfejtést beküldők között két jegyet sorsolunk ki a Szkéné Színház egy előadására. A megfejtéseket a muhelymegfejtés@gmail.com e-mail címre várjuk **február 14-ig.**

😊	Kopoltyús állat	Tanító	Animációs mese	Duplán: gyerekjáték	Ábrázolás rövid.	Kiadós az étel	Levél-távirat	Belga bicikli márka	Zorro	Ókori nép volt	Paraszt-ház jelzője	Fél út!	Téli ablakmosó	😊
1.														É
	Légtornász								Kés (sz)éle! Energy			365 nap Newton		
	Luci ... am-i színész			Római katolikus Katonai alakulat			... kacsa kínai étel Női énekhang							
😊	Tempo Magyar pénz		Hidrogén Ingnyaka		...-Chi hareműv. Szolmizációs hang				Dátum rag Alsó részére			Oxigén Szitkozódik (népi)		Egyik évszak
2.														
	Oriens Apróra darált	Szóban forgó Életet kiolt						Liter Hátához		Pataki együttese ZGN				
					Régi MZO		Gratuláció jiddisül Nano							
	Jómodor Maga					Felnőtt lány Turbo diesel			Fagyás részlet! Exagramm				Amper Római kettő	
		Tallin polgára Névelő					Eredet Méter							
3.										?	S	Lekvár		

február 25., 19.00

Amit akartok (Vízkereszt)

Az Amit akartok világában Illiria népe álmos-derűs egyhangúságban él. Erre a helyre csak megérkezni lehet, elhagyni soha. Az van, ami a tengeren innen van. Ezt kell szeretni. És itt mindenki szeret(ne) valakit. És mindenki azt szeretné, akit nem lehet. A hajótörést szenvedett Viola a finom lelkű Orsino herceget, Orsino a gyászba öltözött Olívia grófnőt, Olívia a fiúnak öltözött Violát akarja.

Szerelmesek és cselszövők kergetik egymást utcákon, kertek alatt, a zenétől átítatott illír éjszakában. Az élet derűs. Az illír elit jól elvan. A részegesek részegeskednek, az udvari bolond énekel, az udvarmester rendet tart, az udvarhölgy mesterkedik. Szól a zene.

Az idén diplomázott Tarnóczi Jakabnak – az Antigoné, A körnégyesgésztése és Az eltört

Fotó: Komka Péter

korsó után – az Amit akartok (Vízkereszt) a negyedik salgótarjáni rendezése, miközben a

fővárosban és határon túl is egyre több elismerést kap, amit mi sem mutatja jobban, minthogy 2019

szeptemberében a Színházi Kritikusok Céhe a Legígéretesebb pályakezdő díjával tüntette ki.

www.szkene.hu • 1111 Bp. Műgyetem rkp. 3. K épület 2. emelet

A Gyerekkorhoz

A szíved szobái tele vannak törékeny, színes üvegszobrokkal, amiket az első élmények formáltak. Én olyan jól ismertem e termeket, hogy vakon is végig tudtam volna táncolni mindegyiken.

LENGYEL DORKA

Már csak időnként nyitok ki az ajtókat, de a kulcsok mindig a zsebemben pihennek. Mikor Felnőttkor megengedi, elosonok, otthagynom a kötelességeket és visszatérek hozzád, Gyerekkor. A szobák csendesek, sötétek, el kell húzni a vastag függönyöket, hogy lássam az üvegszobrokat, de ha a fény behatol, újra zengeni kezdenek a régi dalok és kacagások. Már nem táncolok itt, óvatosan lépkedek, nehogy eltörjek valamit, mert ezek pótolhatatlanok, az első élményeket nem szerezhetem meg újra. Itt még mindig

minden gyönyörű. Persze, nem panaszkodom, Felnőttkor szobái is tele vannak műalkotásokkal – komplex, absztrakt, néha egészen ámulatba ejtő gyöngyszemeket kreálunk mi ketten.

Csak hogy ezek nem ugyanolyanok. Bevallom neked, kedves Gyerekkor, néha hiányzik, hogy olyan lassan teljen az idő, mint ezelőtt pár évvel. Emlékszel? A szeleknek nevük volt és a cseresznyefa menyasszony lett, ha virágba borult. A fűvet az ujjaimmel fésültem, mert az volt a föld haja, és a karácsonyra kapott adóvevővel beszélni tudtunk a marslakókhoz. Mostanság az adó csak a felesleges hatalomnak kötelezően fizetett anyagi juttatást jelenti, a vevő pedig az a személy, aki vásárlási döntést hoz. Érted már, Gyerekkor? Minden megváltozott. Nekem most feladataim vannak, fontos feladataim, nem állhat meg az élet. Ezért kérek, hogy ne neheztelj nagyon, ha hónapokig feléd sem nézek. Nem tehetek róla, Felnőttkorral most nagyot kell alkotnunk, ez szinte minden energiám és gondolatom felemészti. Azért nem olyan rossz dolog ez... Ha most ügyes vagyok, néhány év múlva új gyerekkort építhetek, és új színes üvegszobrokat formálhatok, ezúttal nem a sajátomat, de ígérem, minden szépet átadok majd, amit tőled kaptam.

Tömegben romlik?

A lámpával ellátott kereszteződés zebrájánál állok. Éppen akkor érek oda, amikor villogni kezd a zöld.

PATÓ FANNI

Egy anyuka áll meg mellettem két kisgyermek kezét fogva, a túldalalon egy tizenéves fiatal fülhallgatóval a fülében, ráógumit rágva. Nemsokára megjelenik egy aktatászkás középkorú férfi is, a sort végül egy kerek szatyrot maga után húzó idős asszony zárja.

Telik az idő. Az autók szépen haladnak egymás után, a körülöttem várakozó gyalogosok közömbös arccal figyelik a történéseket.

Nincsen csúcsforgalom. Miután elhajt a lámpánál megfogott néhány autó, semmi sem közeledik. Az emberek körülöttem mozgolódni kezdenek. Tapasztalatból tudom, hogy még nem fog váltani a lámpa, ezért továbbra is türelmesen álldógalok. A fülhallgató mellett feltűnik egy egyetemistának látszó nemtörődöm fiatal, szeme sarkából jobbra-balra pillant, majd tétovázás nélkül rálép az úttestre.

A többiek mintha csak erre vártak

volna. Először a fülhallgató indul meg, szapora léptekkel, majd követi őt az aktatászkás. Legnagyobb meglepetésemre az anyuka is útnak indul, a kicsik szintén nagy megdöbbenésére. „Az óvónéni azt mondta, hogy akkor szabad átmenni a zebrán, amikor zöldet mutat a lámpa” – látom az egyikük arcán, hogy majdnem kimondja. De nem történik meg. A pillanat gyorsan tovaszáll, és már csak az jár a kisgyermek fejében: „Anyu többször is mondta már, azt kell csinálnom, amit ő mond.”

Már csak a néni és én maradunk. Hamarosan pirosat kapnak az autók, ekkor elindulunk. Egymásra mosolygunk: mi nem sietünk sehova. Ő a korából adódóan, én pedig az elhatározásom miatt. A túldalalon elválnak útjaink, többé sosem találkozunk.

Furcsa lény az ember. Mindig követnie kell valakit. Amíg mindenki egy a sok közül, addig nincs semmi probléma. Amint valaki kilép az árnyékból, a többiek követik, és sodródnak az árral. A sok senki mind valaki akar lenni, de akkor a valaki lesz a mindenki, és végül a senki lesz a valaki. Az ember valaki akar lenni, ám a legtöbbször nem a jó utat választja ehhez.

De vajon megéri? Hogyan mutatunk példát a felnövekvő generációknak? Érdemes kockáztatni, hogy pár perccel hamarabb érjünk a célunkhoz?

Bridget Jones vagyok?

Ha valaki kérdezi, milyen a magánéletem, azt szoktam mondani, olyan, mint egy szappanopera. Jókat lehet rajta nevetni. Van benne Fernando meg Juan és Phillipe. Sok a gonosz. És fogalmam sincs mikor lesz vége.

KOVÁCS ZSÓFIA

Persze, van szőke herceg fehér lovon, aki aztán megkérdezve, merre találja a királylányt, továbblovagol. És van béka is, aki akárhogy csókolgatom, nem akar átváltozni. Mondanám, hogy akadnak jó pillanataim, de helyezett, amikor végre felcsillan a remény egy iciri-piciri szikrája, akkor nagyon nagyot szoktam esni. A múltkor például annyira szerencsétlen voltam, hogy Bridget Jones is megirigyelne. A szituáció egyszerű: Elmentem bevásárolni. De a kasszánál kiderült, csak az van nyitva, ami önkiszolgálós. Nem baj, gondoltam. Ennyit talán meg tudok oldani. Nos, kiderült, hogy nem. Amíg a kenyéren a vonalkódot kerestem kiszakadt a zacskója. (Ne vegyél szeletelt kenyéret legközelebb!) Egy másikat elmenni nem volt kedvem, mert rengetegen álltak sorban, így szomorúan lemondtam az asznapi melegszendvicsemről. De ennyi nem volt elég. Odajött egy kedves, fiatalnak mondható, közepesen jóképű srác (azaz nekem már tökéletes), és felajánlotta, segít összeszedni a szétszóródott szeleteket. Elfogadtam az ajánlatát. Addig én fizettem, azaz próbáltam fizetni, de a gép nem adott vissza. Remek. Gyorsan kerestem egy

eladót, aki közölte, a gépnek semmi baja. Erre egy idősebb férfi a védelmemre kelt és hangosan magyarázni kezdte, hogy látta, amint nem kaptam vissza semmit. Rendben, az eladó szól a felettesének. Közben a fiatal srác vigasztalni próbált, minden megoldódik majd. Nem mintha aggódtam volna... De azért jólesett, hogy odafigyelt rám. Kicsivel később az idősebb férfi is csatlakozott hozzá. Kezd alakulni a Bridget Jones sztori, igaz? Körülbelül fél órával később visszatért az eladó, közölte, hogy igen igazam lehet, mással is előfordult már hasonló, fáradjak velem, és visszaadja a pénzem. Én követtem. Engem pedig követett a fiatal srác, illetve az idősödő férfi. Fogalmam sem volt, mit akarnak, de próbáltam nem hátranezni és kitalálni, mit eszem vacsorára, ha már az eredeti terv meghiúsult. Miután visszakaptam a pénzt, elindultam volna a kijárat felé, de KISZAKADT A SZATYROM! Hogy az a...! Ki más lehet ilyen szerencsétlen? Mivel nem volt nálam másik, próbáltam kézben tartani a dolgokat. Sikertelenül. Két kísérőm azonnal a segítségemre sietett, és mind a ketten felajánlották, hogy hazavisznek. Megmondom őszintén, a fiatal srác ajánlatára még hajlottam is volna, ha nem kezdenek el veszekedni. „Én kérdeztem előbb, én viszem.” Szólt az öregebb. „De én segítettem neki először, úgyhogy én viszem.” Kontrázott a fiatalabb. Nekem égett az arcom, és a nagybevásárlásom szétgurulva. Akik segíthetnének, éppen azon veszekednek, melyikük vigyen haza! Legjobb megoldásnak azt találtam, hogy bemegyek és veszek egy szatyrot, de amikor elhangzott az utolsó mondat, úgy döntöttem, a fene egye a bevásárlást, amit tudok, kézben viszek, a többi marad, csak én érjek haza. Már a vacsora sem érdekelt, ugyanis távozáskor még ennyit hallottam (ezt kapd ki Bridget Jones!): - Apa, én láttam meg előbb! - Az lehet, de most nem a te korosztályod a divat, fiam.

Játék

1. rész

A gyenge szellő játéka zizegtek a tölgyfa ágain a száraz, barna levelek.

- Csendet! - kiált mérgesen egy hang, de a szellő tovább huncutkodott az őszi lombkoronával.

- Utoljára mondom, legyen elég ebből az idegesítő lármából, vagy erőszakkal vetek neki véget! - de a szél csak nem állt el.

Motorfűrés zaja telepedett rá a környékre, s hamarosan a tölgyfa – a száraz, barna leveleivel – vízszintesen feküdt a talajon.

Csend lett. Bár a szellő még fújdogált, de már nem volt mit zörgessen. Elpusztították a játékát.

2. rész

A tölgyfa szelíden túrta, ahogyan rázta száraz leveleit a szellő. Így szokott ez lenni, tenni ellene nem tudott.

De mi történik? Valami belemart a törzsébe, és elmentette azt az életet adó gyökérszál.

Csend lett. Bár a szellő még fújdogált, de már nem zörgöttek a tölgy levelei. S nem lesznek tavasszal üde-zöld rügyei.

KOVÁCS ZSOLT

EGYETEMI
HALLGATÓI
KÉPVISELET

február 12.
Városligeti Műjéggpálya

BME JEGES EST